

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

TEGEVUSARUANNE 2007

TEGEVUSKAVA 2008

SISUKORD

EESSÕNA	5
ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE	7
EELARVE JA RAHASTAMINE	9
HALDUSTEGEVUS	14
SEADUSANDLUS JA NORMDOKUMENDID	15
PERSONAL	17
KOGUD JA SÄILITAMINE	19
RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED	21
RAAMATUKOGU KASUTAMINE	21
E-RAAMATUKOGU	22
MUUD TEENUSED	24
ARENDUS- JA TEADUSTEGEVUS	26
KOOSTÖÖ	32
KULTUURIKESKUS	35
PARLAMENDIRAAMATUKOGU	37
NÄITARVUD 2006/2007	41
LISA 1 Kogud	46
LISA 2 Väljaanded	47
LISA 3 Publikatsioonid	50
LISA 4 Ettekanded	52
LISA 5 Näitused	54

EESSÕNA

Tagamaks raamatukogu kasutaja rahulolu pidevalt muutuvast infotehnoloogilises keskkonnas, pole Rahvusraamatukogu tegevuse keskpaigaks enam ainult raamatukogu kui ruum, vaid üha on tähtsustumas rahvusliku elektroonilise infovaramu ja sellele tuginevate teenuste arendamine.

Järgides strateegilisi dokumente *Eesti Rahvusraamatukogu arengukava aastani 2010* ja *Eesti Rahvusraamatukogu e-raamatukogu arengukava aastateks 2007-2012*, oli 2007. aastal põhitähelepanu suunatud e-raamatukogu arendamise korralduslikele ja rakenduslikele küsimustele. Töö koordineerimiseks loodi raamatukogu juhtivatest spetsialistidest tööühmad, kes kaardistasid lahendamist vajavad probleemid ning koostasid tegevuskava. Suurim samm oli integreeritud infootsisüsteemi tarkvara METALIB/SFX väljalimine ja hankimine. Muutused töid kaasa struktuurimuudatusi ning senised konverteerimis- ja paljundusosakond reorganiseeriti digiteerimisosakonnaks. 2008. aastal keskendutakse e-kogude haldamiseks ja e-teenuste osutamiseks vajalike infosüsteemide rakendamisele.

Oluliselt avardusid elektroonilistele täistekstidele juurdepääsu võimalused. Märkatavalt kasvas rahvustevaviku arhiivi DIGAR maht, alustati Rahvusraamatukogu kogude süstemaatilist skaneerimist ja arhiveerimist, jätkati vanemate Eestis ilmunud ajalehtede ning alustati vanemate venekeelsete ajalehtede skaneerimist. Juurdepääs on avatud 32 470 täistekstilisele ajakirjale ning 49 litsentsiandmebaasile, litsentsilepingud sõlmiti kahe uue erialabaasi – Naxos Music Library ja Source OECD kasutamiseks 2008. aastast. Raamatukogu kasutajate hulgas leidis aktiivset kasutust ELi projekti EoD (*E-book on Demand*) raames loodud uus digitaalkoopia tellimise teenus.

Panustamiseks Euroopa kultuuriruumi säilimise ja kasutamise, osaleb RR jätkuvalt ELi raamprogrammide projektides. 2007. aastal avanes kaks olulist projekti: *TELplus*, mille peaeesmärk on digiteeritud materjali tärgtuvastamine ja kus RRil on täita koordinaatori roll, ning *EDLnet*, milles RR panustab koos 80 teise juhtiva Euroopa kultuuripärandi- ja teabeasutusega Euroopa Digitaalraamatukogu loomise.

2007. aastal kanti Rahvusraamatukogu pärast mitu aastat kestnud asjaajamist teadus- ja arendus- asutuste alamregistrisse. See loob RRile laiemad võimalused teadus- ja arendustööde rahastamiseks ning samas kohustab selgepiirilisemalt kavandama teadus- ja arendustegevust. Aruandeaastal valmis eelretsenseeritud teadusartiklite kogumiku *Ajalookirjutaja aeg* käsikiri (ilmub 2008), mis sisaldab uurimusi varasematest ajaloo- ja kroonikakirjutajatest, ning valmistati ette allseeria *Informatsioon ja ühiskond*, mis käsitleb teadusraamatukogudes teostatud raamatukoguteenuse kvaliteedi uuringuid (ilmub 2009). Kui 2006. aastal RRis toimunud lugejauuring andis ülevaate kasutajate ootustest ja infokäitumisest üldiselt, siis konkreetsemate tulemuste saavutamiseks alustatakse 2008. aastal kitsamate valdkondade süva-uuringuid (psühholoogiateabe komplekteerimine, RRI veebileht, e-raamatukogu teenused).

Edukalt käivitused RRI taseme- ja kutseõpetuse ning täiendkoolituse kursused, mille läbisid 2007. aastal 724 teadus-, eriala-, rahva- ja kooliraamatukogutöötajat. Raamatukogu teenuste tutvustamiseks pakutakse järjepidevalt kasutajakoolitust.

2007. aasta oli rikas ürituste poolest, mis andsid laiemat kõneainet Rahvusraamatukogust. Toimus IV infopoliitika foorum *Inforumis kaotsi läinud*, mille peaesineja oli rahvusvaheliselt tuntud tehnoloogia- ekspert ja finantsanalüütik Stephen E. Arnold Ameerika Ühendriikidest, Baltimaade rahvusraamatukogude 30. suveseminar LiLaEst *Library as a space and place* ning Eesti-Soome-Šotimaa raamatukogufoorum *Twin Cities: Making a difference – moving towards library 2.0*. Aktiivselt jätkus näitustegevus nii Eestis kui ka välismaal.

Kuid 2007. aasta ei kulgenud ainult positiivses võtmes. Aprillisündmused ehk pronksiööd töid kaasa raamatukoguhuone rüüstamise ning taastamistööd tuli teha enam kui 375 000 krooni eest. Majanduslikult oli 2007. aasta RRIle keeruline ning eelarve väga pingeline. Analüüsides lähiaastate rahastamist, võib väita, et Eesti juhtiv raamatukogu on alafinantseeritud. Vaatamata korduvatele taotlustele suurendada tegevuskulusid, on aastatel 2000–2007 RRI eelarves kasvanud peamiselt vaid palgafond. Teavikute komplekteerimise, kinnistute majandamise jt. oluliste kulude osakaal eelarves on vaatamata hinnatõusudele pidevalt vähenenud ja hakanud tõsiselt takistama strateegiliste eesmärkide saavutamist. Kuigi 2007. aasta

õnnestumiste hulka kuuluvad kunstide teabeskuse ning peavestibüüli osaline renoveerimine, oli nende rahastamise katteallikate leidmine väga pingeline.

2008. aastal täitub 90 aastat Eesti Rahvusraamatukogu asutamisest. Selle ja ka Eesti Vabariigi 90. sünnipäeva väärrikaks tähistamiseks on RRIis kavandatud väljaandeid, näitusi jt. üritusi. Samas jääb keskseks ikkagi raamatukogu põhitegevuse arendamine ning sellele tugineva strateegia kavandamine. Valmimas on RRI kui digiteerimise kompetentsikeskuse, organisatsiooni ja personali ning säilitustegevuse arengukava. Eesti raamatukogunduse arengukava koostamisel on kavas täpsustada Rahvusraamatukogu strateegilisi eesmärke aastani 2015.

ORGANISATSIOON JA JUHTIMINE

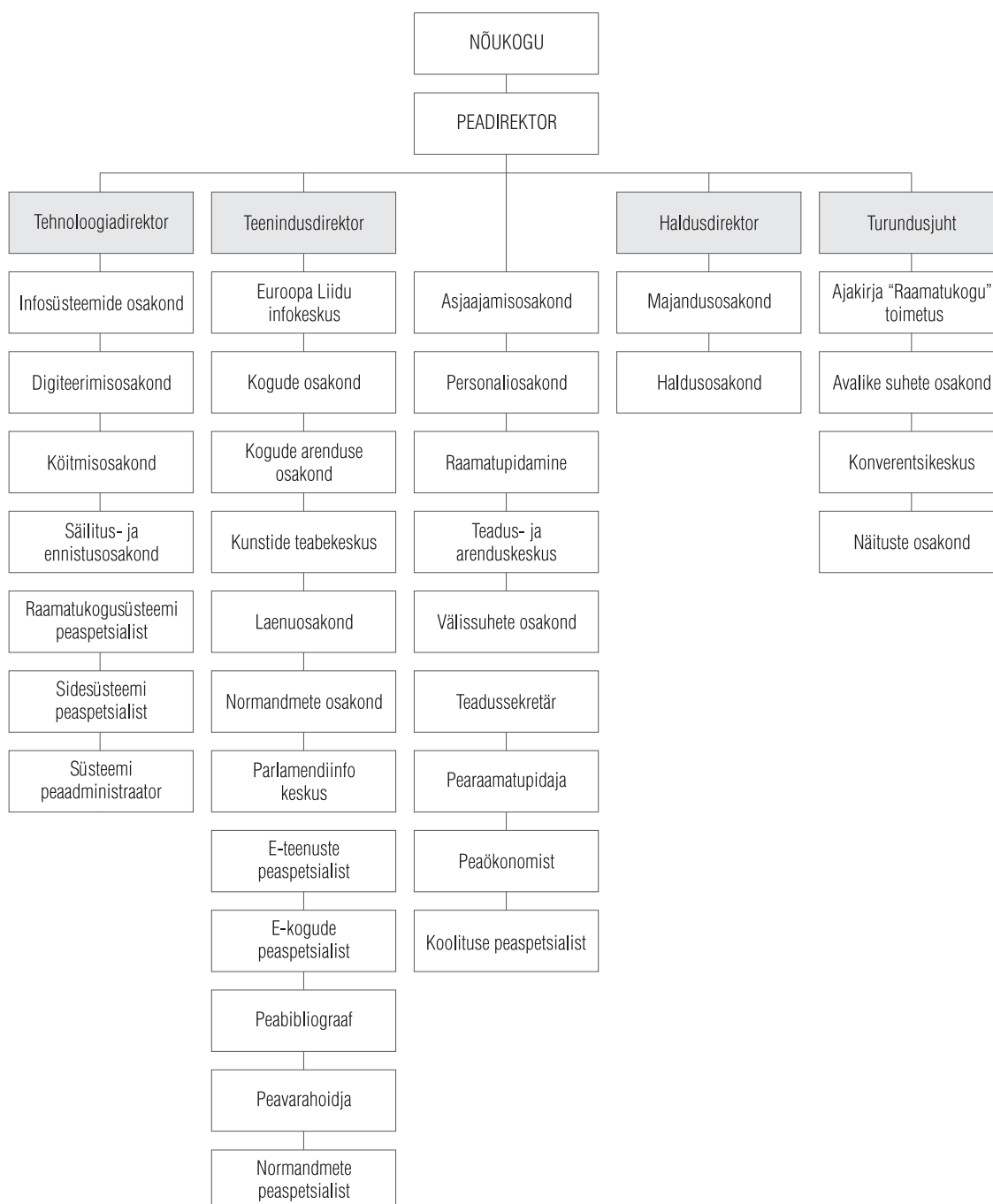
2007. aastal vahetus **RRi nõukogu** koosseis. Riigikogu otsusega 8. maist 2007. a. määrati nõukogusse Riigikogu liikmed Igor Gräzin, Aadu Must, Hannes Rumm ja Peeter Tulviste ning Rahvusraamatukogu töövaldkondade tunnustatud asjatundjatenä Marge Tiidus Riigiarhiivist ja Ilmar Vaaro TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast.

Nõukogu tähtsamad otsused:

21.02. – kinnitati 2007. aasta eelarve, 2006. aasta tegevusaruanne ja 2007. aasta tegevusplaan, e-raamatukogu arengukava maksumuse prognoos;

14.06. – kinnitati 2006. aasta majandusaasta aruanne;

18.12. – kinnitati Rahvusraamatukogu töötajate piirarv ja koosseis ning 2007. aasta eelarve muudatused.

Raamatukogu 2007. aasta **struktuurimuudatused** tulenesid e-raamatukogu arendamisest ning digiteerimise ja digitaalse säilitamise alaste tööde mahu kasvust. Senised konverteerimis- ja paljundusosakond reorganiseeriti digiteerimisosakonnaks ning selle koosseisu moodustati kopeerimistalitus. Osakonna koosseisu lisati 2 digiteerija ametikohta. Aasta lõpus töötati välja digiteerimise tööprotsessid ning koolitati personali. Kirjeldati töövood alates väljaannete valikust kuni arhiveerimise ja juurdepääsu tagamiseni, lähtuvalt kopeerimisviisist: mikrofilmimine, skaneerimine, auviste kopeerimine, informatsiooni teisendamine, võrguväljaannete allalaadimine ja trükieelsete failide deponeerimine. E-raamatukogu arengukava elluviimiseks moodustati RRI juhtivatest spetsialistidest tööühm ja alltöörühmad. E-raamatukogu rakendamine tingis ka 2 uue ametikoha moodustamise: e-kogude peaspetsialisti ülesanne on e-kogude kujundamine, arhiivi DIGAR haldamine ja arendamine ning juhtiva spetsialisti ülesanne andmebaaside haldamine.

Arendati **sise- ja väliskommunikatsiooni**. Sisekommunikatsioonis pandi enam rõhku horisontaalse infoliikumise parendamisele. Selleks valmis 2007. aasta lõpus sisevõrgu uus versioon, korraldati sisekoolitusi ning rakendati tööühmi. Aktiivselt kasutati sisekommunikatsioonis elektroonilisi infokanaleid. RRI töötajatel on ~380 meiliaadressi ning 76 meililisti. Ilmus majasisene infoleht, toimusid infohommikud ja teabepäevad aktuaalsetel teemadel. Töötajatele korraldati emadepäeva ja iseseisvuspäeva kontsert ning laste ja töötajate jõulupidu.

Väliskommunikatsiooni korralduses pöörati põhitähelepanu RRI kodulehe arendamisele ning koostööle asutuste ja meediafirmadega. Edastati 114 pressiteadet, ilmus 310 RRI puudutavat teadet ja artiklit. Enim kajastati infopoliitika foorumit, konkursi *25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut*, Tallinna II illustratsioonitriennaali, suviseid remonditöid ja rahastamisprobleeme, RRI kogusid tutvustavat näitust *Kasuline kokaraamat*. Koos fuajee renoveerimisega alustati RRI infoviitade ja reklaamstendide uuendamist. Teenuste ja toodete tutvustamiseks anti välja ligi paarkümmend infotrükist.

2008. AASTAL ON KAVAS

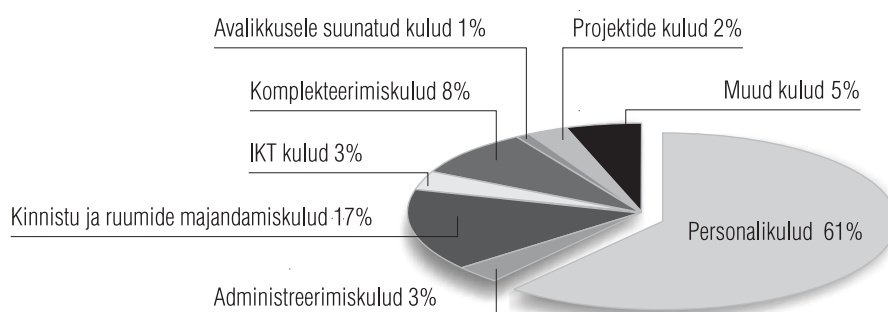
- töötada välja organisatsiooni ja personali arengustrateegia;
- koostada RRI kui digiteerimise kompetentsikeskuse arengukava;
- arendada välja digiteerimisalase tegevuse korraldamiseks digiteerimisosakond;
- luua vajaminevad ametikohad ja koolitada spetsialistid;
- rakendada sisevõrgu uus versioon;
- viia läbi sisekommunikatsiooni audit ning koostada lähiaastate kommunikatsioonikava;
- tähistada Eesti Vabariigi ja RRI 90. aastapäeva.

EELARVE JA RAHASTAMINE

Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu kinnitas raamatukogu 2007. aasta eelarve 20. veebruaril **üldsummas 102 005 514 krooni**, sealhulgas:

• riigieelarve eraldised	
- jooksvate kulude katteks	87 881 153
- infoportaali tarkvara METALIB soetamiseks	500 000
- välisabi digitaalraamatukogu arendamiseks (riigiosalus ELi struktuurifondide projektis)	750 000
• majandustegevusest laekuvad tulud	9 157 000
• sihtotstarbelised tulud	3 717 361

Eelarve jagunemine

Võrreldes 2006. aastaga kasvas riigieelarveline eraldis jooksvateks kuludeks 8 292 220 krooni. Sellest suurendati personalikulusid 7 480 742 krooni, et tagada vastavalt TALO ja valitsuse kokkuleppele töötasu tõus keskmiselt 14% ja kõrgharidusega töötajate palga alammääraks kõrgharidust nõudval ametikohal 7500 krooni. Komplekteerimiskuludele lisati 400 000 krooni, et taastada 2005. aasta tase. 2007. aastal osteti teavikuid (k.a. andmebaaside litsentsid) 9 669 038 krooni eest, mis on võrreldes 2006. aastaga 1 318 708 krooni enam. Finantseerimisallikate järgi jaotusid komplekteerimiskulud alljärgnevalt:

• riigieelarvelisest eraldisest	9 201 038
	(2006. a. 7 724 838)
• ELi infokeskuse tegevuskuludest	400 000
	(2006. a. 548 455)
• Majandustegevusest	68 000
	(2006. a. 71 490)

Komplekteerimisel kulutati 31% rahvus- ja 69% välisteavikute ostmiseks. Teavikute ja andmebaaside litsentside ostmise suhe oli 80:20. Andmebaaside omandamisel on oluliseks abiks Haridus- ja Teadusministeeriumi finantseeritavad riigilitsentsid ja RRI ostetavate litsentside kaasrahastamine, samuti USA Melloni Fondi 50%line toetus JSTORi arhiivandmebaaside ostmisel.

Kuna majandamiskulude hinnatõusu kompenseerimiseks täiendavaid rahalisi ressursse riigieelarvelisse eraldisse ei antud, oldi juba mitmendat aastat sundolukorras ning hinnatõusud tuli katta jooksva remondi kulude ning 1% võrra väiksema palgatõusu rakendamise arvelt. Nii suurendati küttekulusid 347 000 krooni, valvekulusid 550 000 krooni, vee- ja kanalisatsioonikulud 50 000 krooni ning puhastus- ja korrashoiukulud 60 000 krooni. Jooksva remondi kulud vähendati 470 750 krooni, kuigi ruumide remondi vajadus on 15 aastat intensiivses kasutuses olnud hoonetes ületamas kriitilist piiri.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud jäid 2006. aasta tasemele. Esmakordselt oli riigieelarvelises eraldises eraldi reana 500 000 krooni infoportaali tarkvara METALIB osaliseks katmiseks ning 750 000 krooni digitaalraamatukogu projektile ELi struktuurifondide projektide taotlusvoorudes osalemiseks. Viimati nimetatud summat 2007. aastal ei kasutatud, kuna taotlusvooru välja ei kuulutatud. Kokku kõigi rahastamisallikate lõikes IKT rahastamine kasvas ja seda eelkõige Kultuuriministeriumist kultuuripärandi digitaalse säilitamise kompetentsikeskuse väljaarendamiseks eraldatud 1 040 000 kroonise sihtfinantseeringu arvelt. Kokku oli eelarves IKT arendamiseks ja hooldamiseks 4 190 000 krooni. Rahastamisallikate jaotus oli järgmine:

• riigieelarvelisest eraldisest	2 750 000
	(2006. a. 2 250 000)
• majandustegevusest	80 000
	(2006. a. 434 000)
• Kultuuriministeriumi sihtfinantseering	1 040 000
	(2006. a. 570 000)
• Haridus- ja Teadusministeriumi sihtfinantseering ELNET Konsortsiumi kaudu	320 000
	(2006. a. 380 000)

Kulud jaotusid:

• IT tarkvara	1 650 000
• IT riistvara	2 130 000
• IKT muud kulud	410 000

2007. aasta eelarve läbirääkimistel selgus, et RRile põhivara soetamiseks ja raamatukoguhuone renoveerimiseks kavandatud sihtotstarbelisi eraldisi riigieelarve ette ei näe. See seadis raamatukogu plaaniliste tööde (peasissekäigu ja -vestibüüli, kunstide teabekeskuse lugemissaalide remont jm.) teostamise väga keerulisse olukorda, mistõttu RRI nõukogu otsustas taotleda nimetatud tööde tegemiseks vabariigi valitsuselt luba võtta pangalaenu. Pikkade arutelude tulemusel otsustas Rahandusministerium pangalaenu luba mitte anda, kuna see võib avaldada mõju riigieelarvele. Lõpliku otsuse tegemiseks kulus peaaegu kogu aasta ning kollektiivpuhkuse ajal tehtud remonditööde 3 miljoni kroonised kulud olid rahalise katteta. Puudujäägi katmiseks eraldati raamatukogule 2007. aasta lisaelarvest 3 miljonit krooni, mis võeti RRI 2008. aastaks planeeritud investeeringute arvelt. 2007. aastal teostati hoone ja tehnosüsteemide renoveerimis- ja remonditöid planeeritud 8,6 miljoni krooni asemel 6,6 miljoni krooni eest (2006. a. 4,5 milj. krooni). Suuremad tööd olid:

• tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimine	500 000
• kunstide teabekeskuse lugemissaalide ja hoidla remont	2 175 000
• peasissekäigu ja -vestibüüli renoveerimine	750 000
• 6. korruse näitusegalerii renoveerimine	412 000
• lugejate tualettruumide renoveerimine	371 000
• AB-korpuse 5. korruse põrandate uuendamine	225 000

Kavandatust jäi teostamata töid kokku 2 milj. krooni ulatuses:

• tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimise lõpetamine	200 000
• kunstide teabekeskuse tööruumide remont	520 000
• 6. korruse näitusegalerii renoveerimine ja vitriinide hange	523 000
• peasissekäigu ja vestibüüli renoveerimine	80 000
• arhiivikappide ost	275 000

Plaaniväliselt teostati AB-korpuse 5. korruse trepihalli lae ja valgustuse renoveerimine (92 000 krooni) seoses Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks kavandatud riiklike teenetemärkide püsinäituse avamisega 2008. aasta veebruaris. Mööblit valmistati raamatukogu töökojas 189 000 krooni eest. Avariiremontidele kulus 211 000 krooni.

Kuna riigieelarveline eraldis oli loodetust oluliselt väiksem, kavandati märkimisväärne osa jooksvatest kuludest (majandamiskulude hinnatõusu, lähetuste ja koolituste, teavikute hankimise, jooksva remondi kulud jpm.) katta majandustegevusest laekuvatest tuludest. **Majandustegevusest laekuvaid tulusid kavandati 9 157 000 krooni** (9%), mis oli 2006. aastaga võrreldes ligi miljoni krooni võrra suurem. Planeeriti konverentsi-, koolitus- ja näituseteenuste ning üüridest laekuva tulu kasvu.

Sihtotstarbelisi tulusid planeeriti **3 717 361 krooni** (5% tuludest), tegelikud kulud sihtlaekumistest olid aga 5 525 960 krooni, mis näitab aktiivset rahaliste ressursside hankimist. Sihtotstarbeliselt finantseeriti alljärgnevat projekte ja tegevusi:

Riigikantseleilt	1 459 732
ELi infokeskusele	1 400 000
näitusele <i>Eesti riiklikud teenetemärgid</i>	59 732
Euroopa Komisjonilt projektidele	1 966 870
<i>Europe Direct</i> infopunkt	174 580
DIGMAP	267 876
EoD (<i>E-book on Demand</i>)	1 045 099
TEL-ME-MOR	383 110
TELplus	96 205
Kultuuriministeeriumilt	1 219 748
projektile <i>Digitaalne kultuuripärand 2007-2010</i>	1 033 385
infopoliitika foorumi korraldamiseks	25 000
väljaandele <i>Eesti raamatukogud</i>	15 000
Eesti ISBN Agentuuri aastamaksuks	11 735
teadusraamatukogude suveseminari korraldamiseks	10 000
riikliku raamatukogustatistika korraldamiseks	10 000
riiklike raamatukogustandardite väljatöötamiseks	10 000
raamatukogufoorumi <i>Twin Cities</i> korraldamiseks	54 960
näitusele <i>70 aastat Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahelise vaimse koostöö konventsiooni jõustumisest</i>	39 000
Eduard Wiiralti nimelise kunstipremia väljaandmiseks	9 000
virtuaalnäitusele <i>Meie parlament</i>	1 668
Haridus- ja Teadusministeeriumilt	196 049
GIS- ja geograafia teabepäeva korraldamiseks	10 000
rahvuskaaslaste konverentsi korraldamiseks	186 049
Rahandusministeeriumilt aprillirüüstatamisel lõhutu taastamiskuludeks	375 484
Eesti Kultuurkapitalilt	116 661
rahvusvahelise seminari <i>Digitaalne mälu</i> korraldamiseks	9 755
raamatukogufoorumi <i>Twin Cities</i> korraldamiseks	59 906
rändnäituse ekspositsiooni koostamiseks	47 000
Tallinna Kultuuriväärtuste Ametilt	128 413
RRI naiskoori tegevuse toetuseks	55 000
Eduard Wiiralti nimelise kunstipremia väljaandmiseks	50 000
väljaandele <i>Eesti raamatukogud</i>	23 413
USA saatkonnalt infopoliitika foorumi korraldamiseks	30 205
Saksamaa LV Suursaatkonnalt Saksa saali kuludeks	4 308
Harry Männiliilt Eduard Wiiralti nimelise kunstipremia väljaandmiseks	28 490

Arvestades 2007. aastal toimunud muutusi, kinnitas RRI nõukogu 18. detsembril muudatustega eelarve üldsummas 104 880 205 krooni. Tulusid ja kulusid oli 2 874 691 krooni, mis jagunesid järgmiselt: täiendav finantseering teostatud remonditööde katteks 2007. aasta lisaeelarvest 3 000 000 krooni, sihtfinantseering Euroopa Komisjoni projektile TELplus 124 700 krooni ja projekti DIGMAP ajakava muutumisest tingitud tulude vähenemise katteks 250 009 krooni.

Kokkuvõtteks: Analüüsides Rahvusraamatukogu rahastamist aastate lõikes, võib kindlalt väita, et Eesti juhtiv raamatukogu on alafinantseeritud. Vaatamata korduvatele taotlustele suurendada tegevuskulusid, on aastatel 2000-2007 kasvanud peamiselt vaid eraldised töötasuvahenditele, mis on olnud valitsuse ja TALO vaheliste palgakokkulepete tulemus. Teavikute komplekteerimise, kinnistu ja ruumide majandamise jt. oluliste jooksvate kulude osakaal on vaatamata hinnatõusule eelarves pidevalt vähenenud ja muutunud tõsiseks takistuseks raamatukogu strateegiliste eesmärkide täitmisel.

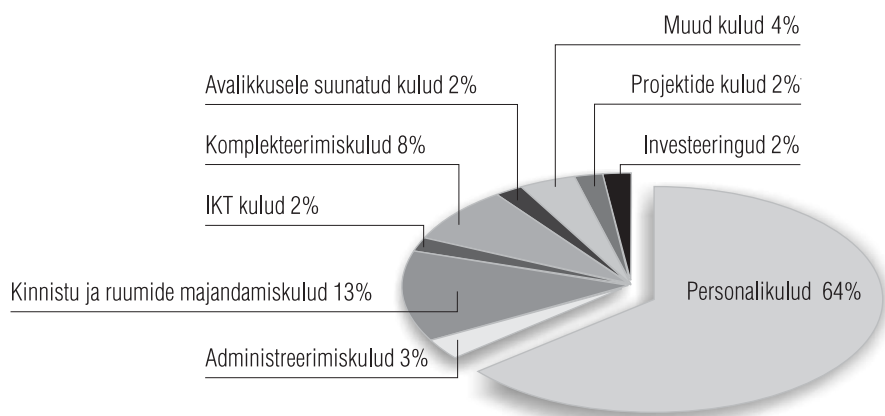
2008. aasta eelarve kinnitas Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu 12. veebruaril 2008 üldsummas **110 931 776 krooni**. Tulud jaotuvad järgmiselt:

• sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest jooksvateks kuludeks	94 187 124
• sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest põhivara soetamiseks ja renoveerimiseks	2 500 000
• majandustegevusest laekuvad tulud	10 350 000
• sihtfinantseering ELi infokeskusele	1 700 000
• sihtfinantseering Euroopa Komisjonilt projektidele	2 194 652

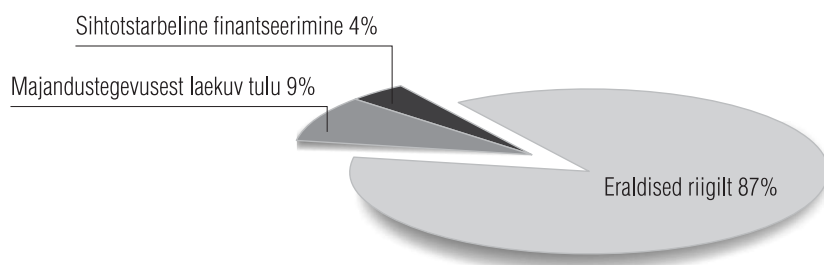
Võrreldes 2007. aasta eelarvega (koos lisaeelarvega), **kasvavad tulud kokku 6 051 571 krooni**. Riigieelarve eraldis jooksvateks kuludeks suureneb 6 305 971 krooni. Kuna 2007. aastal kaeti hoone renoveerimiskulud (3 milj. kr.) 2008. aasta investeeringute arvelt, jääb renoveerimistöödeks vaid 2 miljonit krooni. Samale tasemele (500 000 krooni) jääb e-raamatukogu (digitaalraamatukogu) arendustööde eraldis. Majandustegevusest kavandatakse tulude kasvu 1 193 000 krooni, s-h. konverentsiteenused 300 000, üüritulu 820 000, koolitusteenused 130 000, kopeerimis- ja skanneerimisteenused 70 000, näituseteenused 20 000 krooni jne. Vähenevad Euroopa Komisjoni projektitulud, kuna lõpeb projekt EoD (*E-book on Demand*). Sihtfinantseering ELi infokeskusele kasvab 300 000 krooni.

Riigieelarvelise eraldise kasv jooksvateks kuludeks võimaldab ainult tõsta töötasu 10,5%, et tagada kõrgharidusega töötajale kõrgharidust nõudval ametikohal palga alammääraks 8500 krooni. Jooksvate kulude hinnatõus tuleb katta majandustegevusest laekuvate tulude või prioriteetide muutmise arvelt. Teavikute komplekteerimise 2007. aasta taseme säilitamiseks lisatakse nendele kuludele majandustegevusest laekuvaid tulusid 251 347 krooni. Eriti komplitseeritud olukord on kujunenud kinnistute majandamiskulude katmisel, kuna viimase kümne aasta jooksul on mitmekordselt kasvanud kütte, vee ja kanalisatsiooni, elektri ning valveteenuse hinnad. RRI riigieelarvelises eraldises ei ole seda arvestatud. Hinnatõusu on kaetud ainult jooksva remondi kulude arvelt, mistõttu 2008. aastal vähenes remondiraha kolmandiku võrra. Hinnatõusu katmiseks on eelarves lisatud küttele 775 000, elektrile 240 000, veele ja kanalisatsioonile 80 000, puhastusele ja korrashoiule 80 000 ning valveteenustele 500 000 krooni. IKTsse investeeritakse RRI eelarvest 2 085 000 krooni ning Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvest ELNET Konsortsiumi kaudu ligi 450 000 krooni. Koos digitaalraamatukogu väljaarendamiseks mõeldud riigieelarvelise eraldise (500 000 krooni) ja Kultuuriministeeriumi sihtfinantseeringuga (2 160 000 krooni) RRI kui kultuuripärandi digitaalse säilitamise kompetentsikeskuse toetamiseks, on 2008. aastal kavas IKTsse investeerida 5 195 000 krooni. Majandustegevusest laekuva tuluga kavandatakse korraldada kõik RRI 90. aastapäeva tähistamiseks kavandatud ettevõtmised.

Eelarve kulud 2008. aastal

Eelarve tulud 2008. aastal

Kokkuvõtteks: Sellise hinnatõusu tingimustes on kindlasti vaja suurendada RRI tegevuskulusid 2009. aasta eelarves. Majandamiskulude samale tasemele jätmine sunnib kärpima põhitegevuse kulusid ja seab ohu alla kogu institutsiooni jätkusuutlikkuse.

HALDUSTEGEVUS

Rahvusraamatukogu hoonetekompleks on aktiivses kasutuses olnud 15 aastat. Kuna maja on ehitatud nõukogude ajal, mil ehituste normid ja tehnosüsteemide nõuded olid väiksemad, vajab raamatukogu renoveerimiseks jätkuvalt suuremahulisi investeeringuid. Teavikute säilitustingimused ning lugejate ja personali töötingimused ei vasta tänapäevastele nõuetele. Rahaliste vahendite nappuse tõttu on pidevalt edasi lükatud investeeringute plaanis olevaid töid.

2007. aastaks oli renoveerimis- ja remonditöödeks planeeritud 8,6 miljonit krooni. Mahukaim oli kunstide teabekeskuse lugemissaalide, hoidlate ja tööruumide renoveerimine. Pearõhk oli pandud lugejate-teeninduse parendamisele, s.t. suurendati avariilite pinda, loodi avatud hoidla ja uued arvutitöökohad, parendati valgustust jne. Kahjuks summa vähenes 2 miljoni krooni võrra ning seetõttu jäid remontimata kõik tööruumid. Muudest töödest jäid lõpetamata peasissekäigu ja -vestibüüli, tuletõrjesignalisatsiooni ning 6. korruse näitusegalerii renoveerimine. Hankimata jäid arhiivikapid ning haruldaste raamatute näituse vitriinid.

2007. aastal teostati täielikult või osaliselt järgmised tööd:

- peasissekäigu ja -vestibüüli renoveerimine;
- tuletõrjesignalisatsiooni renoveerimine;
- 6. korruse näitusegalerii lae ja valgustuse paigaldamine;
- lugejate tualettruumide renoveerimine;
- AB-korpuse 5. korruse põrandate uuendamine;
- paljundusosakonna ruumide ümberehitus;
- konverentsikeskuse ruumide remont.

2008. aasta eelarves on hoonete ja tehnosüsteemide remondiks 4,478 miljonit krooni, sealhulgas 2 miljonit krooni D-korpuse fassaadi uuendustööde alustamiseks ja arhiivikappide hankeks. Remontidest on kavas lõpetada eelmisel aastal raha vähenemise tõttu pooleli jäänud tööd, lisaks renoveerida Saksa, Šveitsi ja Austria saal, remontida purskkaevu äärne sillutis ja kanalisatsioonikaevud ning AB-korpuse 6. ja 7. korruse trepiahall. Nende töödega lõpeb RRI avatud ala renoveerimine.

SEADUSANDLUS JA NORMDOKUMENDID

Seadusloomes:

- osaleti kultuuriväärtuste väljavedu piirava seaduse eelnõu töörühmas;
- esitati arvamused kahe seaduse eelnõu muudatuste ja täienduste kohta:
 - autoriõiguse seaduses autoriõigusega kaasnevate õiguste valdajate ainuõigusest lubada või keelata auviste ja filmide laenutamist raamatukogudes;
 - riigihangete seaduses RRI tehtud täiendus- ja parandusettepanekuid teavikute ostmise kohta seaduse eelnõusse ei arvestatud, mistõttu seaduse kohaldamine kujunes keeruliseks. 2007. aasta lõpul esitas RR uue ettepaneku seaduse muutmiseks, mis kehtestaks teavikute hankimisele erandi ega kohustaks selles riigihanget.

Rahvusraamatukogu on **raamatukogunduse standardimisega** tegeleva tehnilise komitee EVS/TK 22 *Informatsioon ja dokumentatsioon* asutajaliige ning haldab tehnilise komitee sekretariaati. Sekretariaadi põhiülesanne on info- ja dokumendihalduse alaste Eesti standardikavandite koostamine ning Eesti huvide esindamine rahvusvahelistes standardiorganisatsioonides. Nende ülesannete täitmiseks osaletakse rahvusvaheliste tehniliste komiteede koosolekutel ning esitatakse arvamusi standardikavandite kohta.

2007. aastal avaldati alljärgnevad Eesti standardid:

- EVS-ISO 2789:2007 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogustatistika, mis on seni kehtinud standardi EVS-EN ISO 2789:2003 uustöötlus;
- EVS-EN ISO 3166-1:2007 Maade ja nende jaotiste tähised. Osa 1: Maatähised.

Töös on järgmised Eesti standardite kavandid:

- EVS-ISO 15511 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogude ja muude mäluasutuste standardidentifikaator (ISIL);
- EVS-ISO 3297 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline jadaväljaande standardnumber (ISSN), mis on uustöötlus;
- EVS 883¹ Informatsioon ja dokumentatsioon. Kirillitsa teisendamine ladina kirja;
- EVS-ISO 11620 Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatukogutöö tulemuslikkuse indikaatorid;
- EVS-ISO 19005-1 Dokumendihaldus. Digitaaldokumendi pikaajalise säilitamise vorming. Osa 1: PDF 1.4 (PDF/A-1) kasutamine.

2007. aastal avaldati Rahvusraamatukogu standard RRS 4:2007 Kirjestruktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides.

Töös on järgmised kavandid:

- RRS Angloameerika kataloogimisreeglid;
- RRS Informatsioon ja dokumentatsioon. Viited dokumentidele;
- RRS Standardimine raamatukogunduses.

Standardimise tehniline komitee EVS/TK 22 on Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO tehniliste komiteede ISO/TC 46 (informatsioon ja dokumentatsioon, k.a. alamkomiteed), ISO/TC 171 (dokumendihalduse rakendused) ja Euroopa Standardikomitee tehnilise komitee CEN/TC 346 (kultuuriväärtuste säilitamine) peegelkomitee. 2007. aastal esindas Rahvusraamatukogu Eesti info- ja dokumendihalduse standardijaid ISO/TC 46 aastakoosolekul. RR saatis ettepanekud rahvusvahelise tehnilise aruande ISO/TR 28118 (rahvusraamatukogude tulemuslikkuse indikaatorid) kohta ning osaleb edaspidi selle töörühma töös.

2007. aastal vaatas ISO/TC 46 üle 18 raamatukogundusega seotud standardit, et selgitada standardite taaskinnitamise, muutmise, uustöötluse või tühistamise vajadus. Eesti arvamuse kavandite kohta esitas

¹ Järgmine etapp oleneb ISO 9 uustöötluse valmimisest.

EVS/TK 22, tuginedes raamatukogude spetsialistidelt saadud arvamustele. Arvamus esitati ka Eesti standardi kavandi EVS-EN 45020 kohta (Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Sõnastik).

Kinnitati järgmised dokumendid:

RRi nõukogu otsusega:

- Eesti Rahvusraamatukogu e-raamatukogu arengukava 2007-2012 maksumuse prognoos;

Peadirektori käskkirjaga:

- Rahvusraamatukogu ametikohtade rühmad ja palgaastmed ning palgaastmetele vastavad kuu- palga alammäärad;
- teadus- ja arenduskeskuse, digiteerimisosakonna, laenuosakonna ja avalike suhete osakonna uuendatud põhimäärused;
- kogude arvestuse juhend;
- Rahvusraamatukogu raamatupidamise sise-eeskiri viidi vastavusse 2006. aastal vastu võetud raamatupidamise seaduse muudatustega ja Riigikontrolli auditeerimisaktis tehtud ettekirjutustega;
- Rahvusraamatukogu standard RRS 4:2007 Kirje struktuur ja andmete esitlusvorm bibliograafia- andmebaasides;
- riigihangete korraldamine Rahvusraamatukogus viidi vastavusse 1. mail 2007 jõustunud riigihangete seaduse muudatustega;
- Eesti Rahvusraamatukogu kodukord;
- põhikogu juhend.

Lisaks koostati nõuded digiteerimistöödele ja juhendmaterjal tehnikaerilaadide kataloogimiseks; täiendati raamatute MARC kataloogimisjuhendit; kinnitati töövood Tallinna ja Tartu andmebaasi vahel veebilinkide vahetamiseks, alustati kirjete märgistamist andmevahetuseks jm.

2008. AASTAL ON KAVAS

- töötada välja isikuarhiivide ja tagatiskoopiate kogu juhendid;
- ette valmistada alljärgnevate standardite kavandid: prEVS-ISO 3297 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline jadaväljaande standardnumber (ISSN); EVS-ISO 10957 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline nooditeavikute standardnumber (ISMN); EVS-ISO 11620 Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatukogutöö tulemuslikkuse hindamine; EVS-ISO 15511 Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogude ja muude mäluasutuste standardidentifikaator (ISIL); RRS Standardimine raamatukogunduses. Põhimõtted ja reeglid (RRS 2:2002 uustöötlus); RRS Angloameerika kataloogimisreeglid; RRS Viited inforessurssidele.

PERSONAL

Seisuga 31. detsember 2007 oli RRis **437,75 ametikohta ja 432 töötajat**, neist raamatukoguhoidjaid 309, kvalifitseeritud spetsialiste 59 ja teisi töötajaid 64. Aasta jooksul koondati 7 ametikohta (majandusosakonnas 3 koristaja, avalike suhete osakonnas pool küljendaja, parlamendiinfo keskuses 1 vanemarhivaari, laenuosakonnas pool vanemraamatukoguhoidja ja 1 raamatukoguhoidja, raamatupidamises pool raamatupidaja ning pool audiitori ametikohta).

Kvaliteetsed raamatukogu- ja infoteenust saab pakkuda ainult kompetentne personal, seetõttu on nõuded töötajate teadmistele ja oskustele kõrged. Rahvusraamatukogu toetab vastavalt võimalustele töötajate hariduse omandamist ning kutseoskuste täiendamist. RRis on 361 kõrgharidusega (2007. a. lisandus 12) ja 15 magistrikraadiga töötajat (lisandus 1). Kõrgharidust omandab 13 ja magistrikraadi 17 töötajat.

Doktoriõppes õpib 5 töötajat:

- Janne Andresoo – TLÜ infoteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Eesti võrguväljaannete bibliograafilise arvestuse kontseptuaalne mudel*;
- Kate-Riin Kont – Estonian Business Schooli juhtimisteaduse eriala doktoriõpe, uurimistöö teema *Raamatukogutöö tulemuslikkus: finantsjuhtimine ja ökonoomika Põhjamaade ja Balti riikide rahvusraamatukogudes*;
- Ülle Lepp – TÜ avaliku halduse ja sotsiaalpoliitika doktoriõpe, uurimistöö teema *Eesti mitetulundussektori muutuvad rollid*;
- Piret Lotman – TÜ usuteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Heinrich Stahl'i looming oma ajastu ideelises kontekstis*;
- Tiiu Valm – TLÜ infoteaduste doktoriõpe, uurimistöö teema *Raamatukogud avaliku halduse organisatsioonis*.

Magistriõppes õpib 17 töötajat:

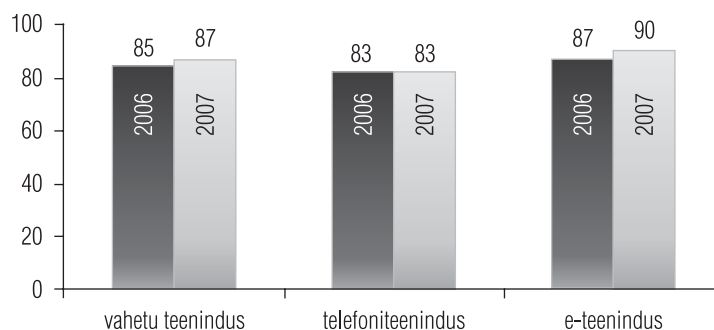
- Marge Allandi – TLÜ Eesti Humanitaarinstituudi kultuuriteooria õppetooli magistriõpe, uurimistöö ajaloo ja mälu teemal;
- Merike Harvo – TÜ kirjandusteaduse magistriõpe, uurimistöö teema *Naise kujutamine ajaviitearmastusromaanides: Nora Robertsi ja Kerttu Rakke näitel*;
- Piret Heinsaar – TLÜ infoteaduste magistriõpe;
- Reet Igel – TLÜ infoteaduste magistriõpe;
- Kelly Joa – TTÜ magistriõpe, uurimistöö teema *Paberi säilitus- ja ennistustehnoloogiad*;
- Margit Jõgi – TLÜ kasvatusteaduste teaduskonna magistriõpe, andragoogika eriala;
- Mari Kannusaar – TLÜ filoloogiateaduskonna magistriõpe, kirjaliku tõlke eriala;
- Marika Koha – TÜ usuteaduskonna religiooniantropoloogia magistriõpe;
- Anneli Kuiv – TLÜ infoteaduste eriala magistriõpe, uurimistöö teema *Üliõpilastööd halli kirjandusena*;
- Siiri Lauk – TLÜ filoloogia teaduskonna lingvistika eriala magistriõpe, uurimistöö teema *Raamatukogutermnoloogia kujunemine keelekorralduse kontekstis*;
- Li Lind – TLÜ Avatud Ülikooli infokorralduse magistriõpe;
- Kadri Merila – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Kultuuripärandi digiteerimine, digitaalsed tagatiskoopiad*;
- Hela Ojasaar – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Äriteabeallikate tüpoloogia ja kasutamine Eesti keskmise suurusega ettevõtetes*;
- Helen Pärna – TLÜ lastekaitse eriala magistriõpe;
- Toomas Schvak – TÜ usuteaduskonna religiooniantropoloogia magistriõpe;
- Triin Soone – TLÜ psühholoogia magistriõpe, organisatsioonikäitumise ja loovmeeskondade juhtimise eriala;
- Ülle Talihärm – TLÜ infoteaduste magistriõpe, uurimistöö teema *Elektroniliste teavikute komplekteerimise põhimõtted hübriidraamatukogu kontekstis*;

2007. aastal korraldati kaks RRI töötajate täiendkoolitust:

- Koolituse *Efektivne meeskonnatöö* eesmärk oli tugevdada e-raamatukogu arengukavas 2007–2012 seatud ülesannete täitmisega seotud raamatukogu valdkonnajuhtide ja töötajate koostööd ning meeskonnatunnetust;
- Kursusel *Esinemiskultuur* arendati kutsekoolitust andvate RRI töötajate kõne- ja esinemisoskusi.

2007. aastal korraldas firma Dive Service Quality Development RRis teeninduskäitumise testimise teise vooru (esimene toimus sügisel 2006), mille käigus külastasid testkliendid lugemissaale ja hindasid töötajate käitumist igapäevases teenindussituatsioonis. Hindamise eesmärk oli jälgida ja parendada teenindustaset. Kokku sooritati 100 testi, kusjuures hinnati nii vahetut teenindust kui ka suhtlemist e-posti ja telefoni teel. Tulemuste hindamisel kasutati järgmist skaalat: üle 90% – suurepärase; 70–89% – keskmiselt hea; kuni 69% – parandamist vajav tulemus. Tulenevalt testimise tulemustest suunati töötajaid koolitusele.

Teeninduskäitumise testimise tulemused

Raamatukogu põhiprotsessides (komplekteerimine, teavikute töötlus, infotöö) rakendatava personali täiendkoolitus hõlmab kataloogimise, märksõnastamise, raamatuturu, Innopaci kasutamise jt. valdkondi. Humanitaar- ja sotsiaalteaduste saalide infospetsialiste koolitati ELi, õiguse, politoloogia, kunsti, muusika, kartograafia, ajaloo, kirjandus- ja keeleteaduse jm. valdkonnas.

Aktiivselt osalesid RRI töötajad väljaspool raamatukogu toimunud konverentsidel ja seminaridel, nagu TLÜ Keskaja Keskuse kursus *Keskaja kultuurist*, Tallinna Rahvaülikooli kirjanduskursus *Trendid maailmakirjanduses*, Juristide Liidu seminarid, Euroopa Komisjoni Eesti esinduse ja Riigikantselei ELi teabetalituse koolitused jm. (vt. Lisa 5)

Varasemast enam pakkusid häid koolitusvõimalusi välispartnerid. Goethe Instituut rahastas Berliinis toimunud kursust *Digitaalne infosüsteem Question Point; Berliini raamatukogude võrgustik*, Gebert Rűf Stiftung/Swiss Baltic Net koolitas Riias Baltikumi Šveitsi saalide töötajaid ning Alam-Austria Liidumaa Akadeemia korraldas kaks mahukat kirjandusteemalist kursust Klosterneuburgis. Kogemuste jagamiseks oli tulemuslik RRI töötajate osalemine rahvusvaheliste organisatsioonide IFLA, IAML, LIBER, IASA, IUG jt. töös ning konverentsidel. (vt. Lisa 4)

Traditsiooniliselt toimusid *Uute töötajate päevad*, mille läbis 14 RRI töötajat, ning seminar *Kolleegilt kolleegile*, kus anti ülevaade Lõuna-Aafrika Vabariigis toimunud IFLA aastakonverentsil käsitletud teemadest.

2008. AASTAL ON KAVAS

- analüüsida personali rakendust RRis ning kavandada lähiaastate arengusuunad;
- korraldada jätkukoolitus *Teeninduse juhtimine RRis*, raamatukogundusliku erihariduseta töötajatele koolitus *Infoteaduste teabe ABC*, koolitus *OpenOffice'i tekstitöötlus, tabelarvutus ja esitluste loomine* jms.

KOGUD JA SÄILITAMINE

Komplekteerimine

Aasta jooksul täienes **rahvusteaviku arhiiv** 19 717 raamatu jm. teavikuga ning 925 perioodilise väljaande aastakomplektiga. Järelkomplekteerida suudeti eelnevatel aastatel ilmunud, kuid sündeksemplarina saabumata jäänud 249 perioodikaväljaannete üksiknumbrit ja ligi 300 raamatut. Probleemiks on endiselt auviste sündeksemplari laekumine ning olukord näitab tõsist halvenemise tendentsi (88% 2003. aastal, 50% 2007. aastal).

Oksjonitelt osteti 459 vanema trükise esmaeksemplari. Kogu täiendati Eestis vähe säilinud ja haruldaseks muutunud trükistega: lasteraamatud, aabitsad, tarbekirjandus, omaaegsete asutuste, seltside põhikirjad, aruanded jne. Mõned eriti haruldased ostud: *Katekismusse Öppetusse Selletus* (1773), millest polnud seni teada ühtegi säilinud eksemplari; M. Luther *Õnsa Lutterusse Katekismusse Öppetus* (1832), *Jummala-tenistuste seadus ja kord*, millest varasemad andmed puudusid. Kalendrikolleksioon täienes kolme kalendriga aastatest 1824, 1778 ja 1762. Väärtuslikud tulmed on näitekirjaniku August von Kotzebue 18.–19. sajandil ilmunud 14 teost, s-h. käsitsi koloreeritud illustratsioonidega *Almanach dramatischer Spiele* (1809, 1811, 1816). Vanemaid nooditrükiseid osteti 34 nimetust, neist vanim C. R. Jakobsoni *Rõõmus laulja* (1872). Kogusse lisandus kaks käsikirja: E. Ph. Körberi Vönnu kiriku kroonika (*Materialien zur Chronick der Wendauschen St. Jacobs Kirche*) ja 1905. a. mässajate mahapõletatud mõisate nimekirja (*Liste der im Estland in der Zeit vom 26.–28. Oktober 1905 und 12.–19. Dezember 1905 von Revolutionären niedergebrannten, demolierten un beraubten Rittergüter und Pastoraten*).

Kaardikogu täienes 162 tänapäeva Eesti kaardiga, s-h. plotterkaartidega Eesti Geoloogiakeskusest (Eesti aluspõhja maavarade kaart, Eesti pinnakatte maavarade kaart, Eesti põlevkivi leiukohtade kaart). Osteti 54 vana kaarti, millest harulduste hulka kuuluvad eestikeelne Leedumaa seinakaart 1930. aastatest *Militärgeographische Angaben*, 8 linnaplaani 1941. aastast, *Esthland und Ingermanland* (1856) ja *Рижский залив с Моон-Сундом* (1914).

Kunstikogu täienes 455 plakati, 750 postkaardi ning 72 raamatuillustratsiooniga. Osteti A. Linnamäe, C. Zariپی illustratsioonid *Suurele valmiraamatule* ning K. Alliku illustratsioonid VIII klassi kirjanduse õpikule. Eksliibrisekogu täienes Jüri Arraku 28 eksliibrisega koos klišeedega. Jüri Arraku kujundatud eksliibrised on RRI kogus täielikult esindatud.

Helisalvestiste kogusse lisandusid järgmised haruldused: endises Jugoslaavias ilmunud pianist A. Valdma kuus LP-plaati ning Charles Lloyd'i kontserdi plaat *Charles Lloyd in the Soviet Union*.

Eraarhiivide regisrtr is on 29 isiku- ja muud arhiivi. 2007. aastal alustati Eldor Renteri arhiivi komplekteerimist, täienesid Neeme Järvi, Helene Johani ja kultuurilooline arhiiv. Raimo Pullat andis isikufondi täienduseks üle väljaande *Elementa ad Fontium Editiones* (Poola ajaloo dokumentide allikpublikatsioon).

Väliskirjandusest õnnestus järelkomplekteerida kogudes puuduvaid olulisi raamatuid õiguse, kunsti, keele-, kirjandus- ja ajalooteaduse valdkonnast ca 400 000 krooni eest. 2007. aastal komplekteeriti ligi 12 000 uut välisteavikut ja 46 ajalehte. 906 välisajakirjast olid 35% humanitaar- ja 58% sotsiaalteaduste ajakirjad. Enim on tellitud õigusajakirju (16%), järgnevad poliitika ja kunst (9%), rahvusvahelised organisatsioonid (7%) ja majandus (6%). Tähelepanuväärseimaks vanaraamatu ostuks oli Michael Hertzi saksa ajalookirjanduse historiograafia *Bibliotheca Germanica, sive notitia scriptorum rerum Germanicarum* (Erfurt, 1679).

2006. aastal korraldatud lugejauuringu tulemused näitasid, et erialakirjanduse kättesaadavus ei vasta kõigis valdkondades oodatud tasemele, mistõttu alustati ettevalmistusi süvauuringuteks komplekteerimisvaldkondade kaupa. Esimesena keskendutakse psühholoogiateabe kättesaadavusele, kuna see valdkond kutsus esile suurima rahulolematuse.

Kogude hoid ja säilitamine

Koostati nimekirjad hävimisohus teavikutest, mille mikrofilmimine ja/või digiteerimine on informatsiooni säilimise seisukohalt esmatähtis. Nimekirjad avaldatakse kodulehel 2008. aasta alguses.

Alustati rahvusteaviku arhiivis olevate diskettide loetavuse kontrolli. Informatsiooni säilimise ja kasutamise huvides salvestati need ümber CD-ROMile. Selgus, et kahel disketil olevat informatsiooni ei ole enam võimalik lugeda.

Aasta jooksul mikrofilmiti 213 nimetust teavikuid. Teenusena mikrofilmiti 8 rulli Raja raamatukogu teavikuid. Alaliseks säilitamiseks valmistati 280 rulli tagatiskoopiaid. Mikrofilmid registreeritakse mikrofilmide registris EMIFIR, millele avati veebis juurdepääs 2007. aastal.

Süstemaatiliselt puhastati hoidlates olevaid teavikuid. Hallituskahjustustega teavikute arv on võrreldes eelnevate aastatega vähenenud (4 köidet, 1 mapp ja 42 ajalehenumbrit) ja kogude seisukord paranenud tänu hoidlates teostatud renoveerimistöodele. Aasta jooksul konserveeriti 350 teavikut (13 905 lehte), neist 93% märgtöödeldi. Erimõduliste arhiivmaterjalidele valmistati 2 652 ümbrit, mikrofilmidele 308 säilitusümbrist. Kliima oli erihoidlates stabiilne ja vastas kehtestatud nõuetele $18 \pm 1^\circ\text{C}$ ja $40 \pm 5\%$. 2007. aastal auditeeris Riigikontroll sundeksemplari hoiutingimusi. Ekspert hinnang tunnistab RRi arhiivkogu hoidlad pikaajalise säilitamise nõuetele vastavaks.

Kogudest kustutati 38 004 nimetust vananenud, mitteprofiilsest või kasutuskõlbmatut teavikut. Vastavalt inventuuride ajakavale inventeeriti 2007. aastal tehnikakirjanduse erilaadide arhiivkogu, elektrooniliste teavikute arhiivkogu, mikroformide põhikogu ja auviste põhikogu.

2008. AASTAL ON KAVAS

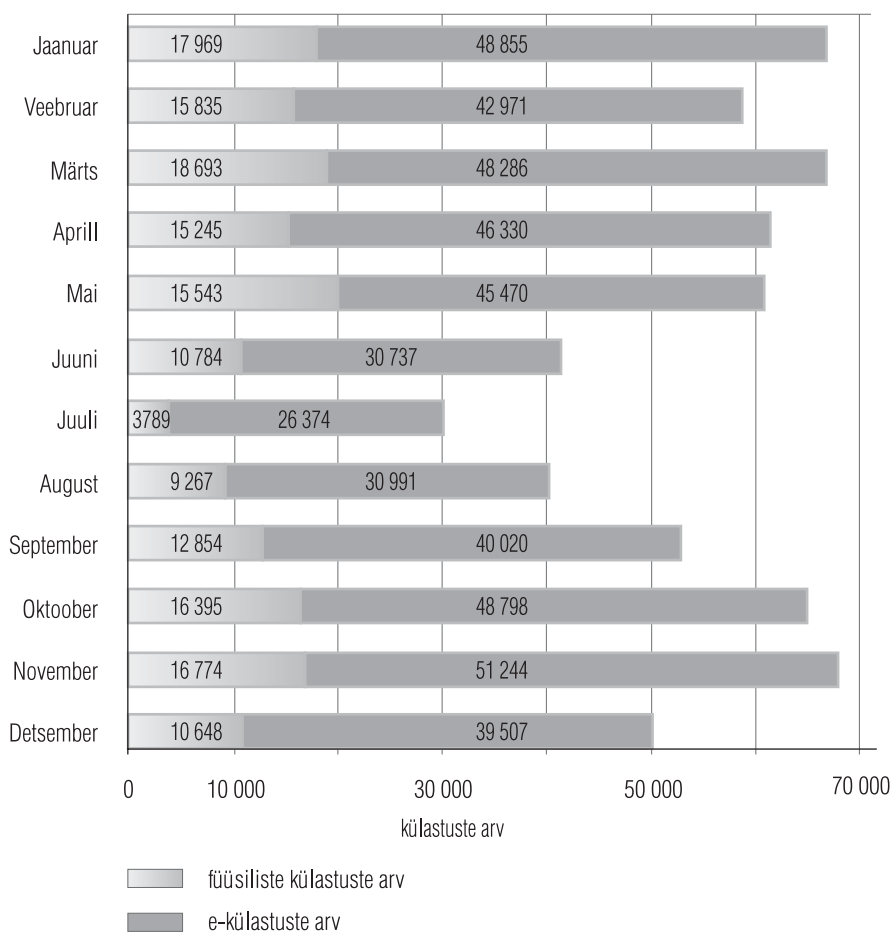
- töötada välja säilitustegevuse arengukava aastateks 2008–2010;
- alustada rahvusteaviku arhiivis säilitatavate CD-ROMide loetavuse kontrolli;
- jätkata hävimisohus olevate teavikute konserveerimise uurimist koostöös Tallinna Tehnikaülikooli Materjalide Uurimise Keskuse ja Keskkonnauuringute Kesklaboriga;
- arendada dokumenteerimissüsteemi SÄILIK;
- hankida suuremõduliste teavikute töötlemiseks elektriline press;
- suurendada retrospektiivse mikrofilmimise mahtu, vähendades selle võrra uute ajalehtede mikrofilmimist;
- pakkuda teistele raamatukogudele võimalust registreerida valmistatud mikrofilmid registris EMIFIR.

RAAMATUKOGU- JA INFOTEENUSED

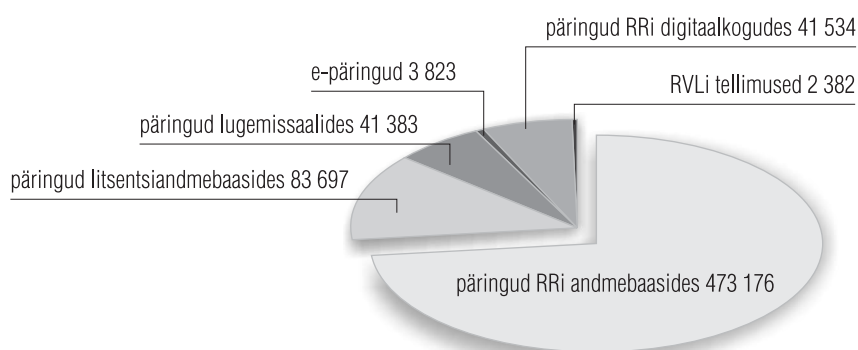
Raamatukogu kasutamine

2007. aastal oli raamatukogu lugejaile avatud 274 päeva. Lugejate andmebaasis on 51 346 inimest, neist aktiivseid lugejaid oli 20 251. Uusi lugejaid registreeriti 4427. Lugejate andmebaasist kustutati 37 290 lugeja andmed, kelle raamatukogukaardi kehtivusaeg oli lõppenud. Raamatukogu lugemisala külastusi registreeriti 163 796 (keskmiselt 598 päevas), e-külastusi registreeriti 499 583 (keskmiselt 1372 päevas). E-raamatukogu teenused (nt. kirjanduse ettetellimine, päringute esitamine, andmebaasid ja täistekstid) on vähendanud vajadust tulla ise raamatukokku.

Raamatukogu külastused

Raamatukogu teenuste kasutamine*

*RRI andmebaaside ja litsentsiandmebaaside kasutusstatistika ei peegelda kõiki andmekogusid.

Raamatukogu- ja infoteenuste osutamise lepingud on sõlmitud Õiguskantsleri Kantselei, Presidendi Kantselei, Justiitsministeeriumi, Eesti Kultuurkapitali, Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna, Sotsiaal-Humanitaarinstituudi ja Kaitsejõudude Peastaabiga.

E-raamatukogu

E-raamatukogu arendamiseks ja töö koordineerimiseks moodustatud töörühm kaardistas lahendamist vajavad probleemid ning koostas tegevuskava. Püstitatud ülesannete täitmiseks moodustati alltöörühmad.

2007. aastal sõlmiti leping integreeritud infootsüsteemi portaalitarkvara METALIB/SFX ostmiseks firmalt ExLibris. ELNET Konsortsiumi ühishankega osteti firmalt Innovative Interface lugejate e-registreeerimise tarkvara Patron Online Self Registration. Uue süsteemi rakendamisel on lugejal võimalik valida, kas ta soovib olla nii füüsilise kui ka e-raamatukogu kasutaja või valida neist üks.

Raamatukogu igapäevatöös kasutatava infosüsteemi Millennium statistika näitas, et tipp tundidel ületas kasutajate arv limiidi ning 2007. aastal osteti täiendavalt 30 kasutuslitsentsi. Aasta lõpus oli RRil üheaegselt süsteemis töötamiseks 118 litsentsi (Tallinna serveris kokku 313 litsentsi). Süsteemiga Millennium liideti ka RRis loodud tarkvara tellimissedelite trükkimiseks hoidlates.

Kõigi saalide **lugejaterminalides** kasutatakse nüüd Linuxi operatsioonisüsteemi. Lugejate tarbeks on vabavara OpenOffice (tekstitöötlus, tabelitöötlus, esitlusprogramm) ja internetilehitseja Mozilla Firefox. Arvutikasutaja saab terminalis töödelda andmeid enda diskelt või USB-seadmelt. Aruandeaasta lõpuks oli serveriga ühendatud 47 lugejaterminali ja 42 Windowsi keskkonnas töötavat personaalarvutit. Seoses digiteerimistöde intensiivsuse tõusuga tõsteti arvutivõrgu mõne segmendi andmevahetuskirgust gigabaidini sekundis.

E-kogud moodustuvad võrguväljaannete komplekteerimise, kasutuslitsentside omandamise ning raamatukogus skaneerimise ja informatsiooni teisendamise teel loodud uute teavikute tekkega. 2007. aastal avardusid oluliselt võimalused kasutada elektroonilisi täistekste: juurdepääs oli avatud 32 470 (2006. a. 24 878) täistekstilisele ajakirjale ning 49 litsentsiandmebaasile (46 välisandmebaasi neist 19 üld- ja 27 erialabaasi; 3 Eesti andmebaasi). Aasta jooksul testiti nelja andmebaasi, litsentsilepingud sõlmiti Naxos Music Library ja Source OECD kasutamiseks alates 2008. aastast.

Digitaalarhiivis DIGAR on arhiveeritud kokku 5280 väljaannet (vt. tabel), arhiivi lisandus 1039 nimetust. Võrguväljaandeid koguti valdavalt internetist, väljaandjad pole kuigi aktiivsed sundeksemplari loovutajad. Alustati Euroopa Komisjoni pdf vormingus väljaannete ning välisdomeenidega eestikeelsete väljaannete arhiveerimist. Oluliseks täienduseks on trükiväljaannete trükieelsete failide arhiveerimine DIGARis (vt. teenused kirjastajatele). 2007. aastal alustati RRI kogude (raamatud, ajakirjad, kaardid) süstemaatilist skaneerimist ning

DIGARis arhiveeritud rahvusteavikud

	2006 (nimetusi)	2007 (nimetusi)
Raamatud	2497	2934
Jadaväljaanded	754	1306
s-h. ajakirjad	198	202
s-h. ajalehed, infolehed, jätkväljaanded	556	1104
Noodiväljaanded	1	1
Kaardiväljaanded	38	38
Fotod	-	2
Andmebaasid	77	78
Veebisaidid	2	42
Muud väljaanded	-	879
Kokku arhiveeritud nimetusi	4241	5280

arhiveerimist. Skaneeritakse nii originaalilt kui ka mikrofilmidelt. Jätkati vanemate Eestis ilmunud ajalehtede (1800-1944) skaneerimist. 2007. aastal lisandus andmebaasi 20 nimetust (Maaleht, Maamees, Uus Eesti, Hommikuleht, Kodumaa Hääl, Sotsiaaldemokraat jt.) ning alustati vanemate venekeelsete ajalehtede skaneerimist.

Lisaväärtuse skaneeritud tekstidele annab **ületekstiotsing**. Selleks rakendatav tärgtuvastus (OCR) on RRis kasutusel alates 2007. aastast. Tekstivastus tehti 91 RRis skaneeritud raamatule. 2007. aastal alustati ELi projekti TELplus raames vanema Eesti perioodika (ilmunud kuni 1918) skaneeritud materjalide tärgtuvastamist, kokku on kavas hõlmata 200 000 lehekülge digiteeritud materjali. Selle tulemusel muutub kolmandik andmebaasis DEA olevatest ajalehtedest otsitavaks sõnade või tekstilõikude abil. Projekt kestab aastani 2009.

Digitalse pikaajalise säilimise tagamiseks tugevdati serveriruumi turvalisust (kliimaseadmed, tulekustutussüsteem) ning suurendati arhiveeritud andmete varundusvõimsust. 2007. a. detsembris osteti kettamassiiv kasuliku kettamahuga 24TB ning kaks SUNi serverit. Kõik see võimaldab 2008. aasta alguses luua arhiivile DIGAR uue tehnilise baasi. Alaliseks säilimiseks mõeldud andmeid varundatakse täiendavalt Mikkeli tehnoloogiakeskuses Soomes.

E-kogudele tagatakse juurdepääs e-kataloogi ESTER jt. RRI andmebaaside kaudu. DIGARis arhiveeritud rahvusteavikud registreeritakse eesti rahvusbibliograafia andmebaasis ERB vastavalt teavikute riikliku bibliograafilise registreerimise nõuetele (vt. e-teenused). Andmed mikrofilmidelt skaneeritud ainestu haldamiseks sisestatakse Eesti mikrofilmide registrisse EMIFIR.

E-teenused

Lugejaile avati projekti EoD raames uus teenus: RRI registreeritud kasutajail on võimalik tellida Rahvusraamatukogu trükistest digitaalkoopiaid. Teenuse pakkumist jätkatakse pärast projekti lõppemist 2008. aastal, kuna see on leidnud aktiivset kasutust.

Osteti litsents andmebaasisüsteemile RefWorks, mis võimaldab kasutajail ohjata oma kirjalikke töid, luua isiklikke andmebaase, transportida andmeid RRI ja litsentsiandmebaasidest.

Juurdepääs RRI e-teenustele toimib **kodulehe** kaudu. Kuna info hulk kodulehel on väga suur, tegeldakse järjepidevalt info süstematiseerimise ja linkide täiendamisega. Hõlbustamiseks orienteerumist erialastes infoallikates, täiendati rubriiki "erialateave", kuhu koondatakse ülevaade humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna infoallikatest. Aruandeaastal täiendati ELi, õigusteabe, filosoofia ning kirjandusteaduse rubriike. Paralleelselt kodulehega avaldatakse erialateavet voldikutel. Kirjastajaile pakutavate teenuste rubriiki täiendati arhiveerimisteenusega DIGARis, avaliku teabe rubriiki linkidega "riigihanked" ja "tööpakkumised" ning uuendati veebipoodi. Kodulehel avati RRI kogusid tutvustav e-näitus *Kasuline kokaraamat*. Regulaarselt ilmusid elektroonilised väljaanded *Uued Eesti Raamatud*, *Summaria Europensia*, *Summaria Iuridica* ja *Summaria Socialia* ning uudiskirjanduse nimestikud.

E-kataloogis ESTER uuendati laenu- ja lugejamooodulit. Kataloogis peegeldati nii komplekteeritud uued teavikud kui ka rekataloogimisel ja kaartkataloogi rekonverteerimisel sisestatud andmed vanemast kirjandusest, kokku üle 74 000 teaviku. 2007. aastal alustati haruldaste raamatute kogu teavikute rekataloogimist ja konverteerimist elektronkataloogi, töö lõpetatakse 2010. aastal. Kaartkataloogide maht on vähenenud 3,9 miljoni kaardini (2005. a. 4,2 miljonit).

Infootsingu hõlbustamiseks litsentsiandmebaasides osteti kahe e-ajakirjade haldamisvahendi litsentsid: otsimootor A-Z võimaldab e-ajakirjade otsingut ajakirja nimetuse järgi, otsimootor EJS artiklite otsingut.

Rahvusraamatukogu andmebaasid

Eesti rahvusbibliograafia ERB andmebaasis registreeriti 2007. aastal 11 749 raamatut, 578 perioodilist väljaannet, 3468 auvist, 620 nooti, 239 kaarti. Andmebaasis on kokku 195 724 teaviku andmed, s-h. 2900 võrguväljaannet. Jooksva rahvusbibliograafia trükiväljaannetest ilmusid alaseeria *Eesti Rahvusbibliograafia. Raamatud* 12/2006 ja 2006. aasta registriköide. Seoses trükiväljaannete lõpetamisega täiustati andmebaasi otsimootorit, et andmebaasist saaks teha väljavõtteid aastate ja

teavikulaadide kaupa. Ilmumist jätkab kaks korda kuus avaldatav võrguväljaanne *Uued Eesti Raamatud*.

Retrospektiivses rahvusbibliograafias:

- lõpetati aastatel 1945–1998 ilmunud helisalvestiste (3000 nimetust) rekataloogimine ning registreerimine ERBs;
- valmis käsikiri *Eesti perioodika 1941–1944*;
- põhiosas lõpetati väljaande *Eestikeelne raamat 1918–1944* koostamine, tähestikulise põhinimestiku maht on 26 756 kirjet.

Edukalt kulges **Eesti üldise märksõnastiku EÜM** uue halduskeskkonna arendamine ja veebiväljaande avamine. Andmebaasi arendus jätkub koostöös Tartu Ülikooli Raamatukoguga.

Bibliographia Iuridica Estonica BIE (28 113 kirjet) andmebaasi täiendati täistekstidega (ca 15% kirjetel on link täistekstile). Alustati aastail 1917–1920 ilmunud dokumentide (ajutised määrused Kubermangu- ja Maanõukogu valimise asjus, Maanõukogu protokollid 1917–1919, Eesti Asutava Kogu dokumentatsioon jt.) digiteerimist, et täiendada andmebaasi täistekstidega. Projekt käivitati seoses Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamisega. Trükist ilmus väljaanne *Bibliographia Iuridica Estonica 2006*.

Artiklite andmebaas **Index Scriptorum Estoniae ISE** (1 032 288 kirjet) koosneb 9 teemaandmebaasist ning seda täiendatakse iga päev. Koostööleping ISE täiendamiseks kodulooliste andmetega on sõlmitud Läänemaa ja Valgamaa keskraamatukoguga.

Vabariigi Presidendi bibliograafia VPB (10 305 kirjet) kajastab andmeid presidendi trükis ilmunud teoste (kõned, artiklid, intervjuud jm.) ning tegevuse kohta. Ajaliselt on hõlmatud periood presidendi kandidatuuri ülesseadmisest ametiaja lõpuni. Juurdepääs andmebaasile on avatud ka Presidendi Kantselei kodulehelt.

Teemavärava (2844 kirjet) arengus muudatusi ei toimunud, andmebaasi täiendati jooksvalt: lisandus 88 viidet sotsiaal- ja humanitaarvaldkonna internetiresurssidele.

ELi küsimuste-vastuste andmebaasis on üle 400 vastuse ELi puudutavatele aktuaalsetele küsimustele. Andmebaas on jaotatud 24 alateemaks: finantsküsimused, tolliliit, isikute vaba liikumine, ühine välis- ja juleolekupoliitika, ühisraha, haridus, ELi õigus, infoühiskond, maksud, sotsiaalpoliitika jm. Arvestades poliitilisi ja õiguslaseid otsuseid ning muutusi ELis, täiendati andmebaasi järgmiste teemadega: viisavabadus, töötamine ELi riikides, struktuurivahendite programmi uue perioodi algus, lepingute muutumine.

Lugejakoolitusel toimus 19 infootsingu ABC, 7 erialateabe ja 9 e-raamatukogu koolitust. Eritellimusel tehti 7 koolitust. Osales kokku 553 infokasutajat (gümnaasiumiõpilased, üliõpilased, õpetajad, huvijuhid, õppejõud, teadurid, riigiametnikud, valdkonnaspetsialistid, raamatukoguhoidjad ja infotöötajad).

Muud teenused

Koostati järgmised bibliograafianimestikud:

- Ajakirja *Teater.Muusika.Kino* koondbibliograafia 2002–2006 ajakirja tellimisel;
- Mikk Mikiveri bibliograafia 2001–2007 Eesti Teatriliidu tellimisel, ilmub 2008. aastal L. Velleranna raamatus *Mikk Mikiver. Teater*;
- Juhan Maiste bibliograafia Eesti Kunstiakadeemia tellimisel;
- Eesti organistid helisalvestistel; Eesti heliloojate orelimuusika nootide loetelu; Eesti oreleid ja organiste käsitlevad raamatud, ilmusid 2007. aastal raamatus *Eesti orelikultuurist: XXI pilku orelile*;
- Jaan Räätsa bibliograafia Eesti Heliloojate Liidu tellimisel;
- Teaduste Akadeemia bibliograafia 1938–2007 Eesti Teaduste Akadeemia tellimisel, kes selle 2008. a. kirjastab;
- Hugo Raudsepa bibliograafia (ilmub RRi väljaandena 2008. a.).

Teenused kirjastajatele

Eesti ISBN Agentuur haldab Eesti kirjastuste ja trükikodade andmebaasi, annab konsultatsioone ISBNi numbriga ja vöötkoodi ning trükiste ja e-väljaannete sundeksemplari küsimustes. Alates 2007. a. võeti nii rahvusvaheliselt kui ka Eestis kasutusele raamatu rahvusvahelise standardnumbri ISBN 13-numbriline vorming.

Eesti ISMN Agentuur tegi ettevalmistusi, et 2008. aastal 13-numbrilisele ISMNIle üle minna. Eestis ilmunud nootidest on 48% varustatud ISMNIga. Rahvusvahelisele ISMN Agentuurile saadeti 30 Eesti muusikakirjastuse kontaktandmed avaldamiseks rahvusvahelises muusikakirjastuste aadressraamatus *Music Publishers' International ISMN Directory (MPIID)*.

Eesti ISSN Keskuses tehti ettevalmistusi 2008. aastal rakenduvale standardile ISO 3297:2007 üleminekuks. Uues standardis on välja töötatud ISSN-i uus funktsioon – ISSN-L (*linking ISSN*), mis võimaldab koondada ühe väljaande versioone erinevatel meediakandjatel. Alates 1995. aastast on ISSN-i saanud 1648 väljaannet, sealhulgas 102 võrguväljaannet. ISSN ja sellega seotud vöötkood on umbes 90% suurematest ajalehtedest ja ajakirjadest.

Kirjastajatele pakutakse **väljaannete arhiveerimist**, mis tagab nende kirjastatud väljaannete trüki-eelsete failide pikaajalise säilivuse ja taaskasutuse. Kokku deponeeris oma väljaandeid DIGARisse 170 kirjastajat. 2007. aastal alustati koostööd nelja nädalalehe, enamiku maakonnalehtede ja piirkondlike ajalehtede väljaandjatega.

2008. AASTAL ON KAVAS

e-kogud ja rahvusteaviku digitaalarhiiv DIGAR

- laiendada digitaalarhiivi funktsionaalsust, võimaldades arhiveerida ja pikaajaliselt säilitada eri tüüpi faile; täiustada tehnoloogiat raamatute, fotode, arhivaalide, nootide jm. digiteerimiseks;
- korraldada digitaalarhiivi nõuetekohane varundamine;
- luua tehnoloogia digiteeritud ajalehtede (kasutuskooptid) arhiveerimiseks (digitaalne tagatiskoopia);
- suurendada võrguväljaannete komplekteerimise mahtu;
- täiustada vana eesti keele ja kirjaviisi tähtsustuse süsteemi (OCR) skaneeritud pildifailide konverteerimiseks tekstipõhisteks failideks.

e-teenused

- juurutada infoportaal METALIB/SFX koos täiendava riistvaraga;
- juurutada lugejate e-registreerimist võimaldav tarkvara Patron Online Self Registration ja ID-kaardi põhine autentimissüsteem;
- juurutada andmebaasisüsteem RefWorks ja korraldada kasutajakoolitus;
- rakendada tööle infosüsteemi Millennium bibliograafiliste andmebaaside haldamise moodul ning viia RRI andmebaasid üle uude keskkonda;
- uuendada andmebaasi Teemavärv tarkvara;
- liita ühtse Euroopa raamatukogude infoportaaliga RRI andmebaasid.

Muud teenused

- juurutada tarkvara ISBN-i tööprotsesside automatiseerimiseks ja vöötkoodi genereerimiseks ning alustada andmete sisestamist rahvusvahelisse kirjastuste andmebaasi *Publishers' International ISBN Directory (PIID)* sidusrežiimis;
- avaldada trükis Hugo Raudsepa bibliograafia, retrospektiivne rahvusbibliograafia *Eesti perioodika 1941–1944; Bibliographia Iuridica Estonica 2007*.

Raamatukogu infosüsteem ja tehniline keskkond

- vahetada koopiakontrollisüsteemi vanemad masinad ja muuta süsteemi nii, et lugejad saaksid ise skaneerida ja salvestada; varustada koopiamašinaid uute ID-kiipkaardi lugerite ja tarkvaraga ning juurutada iseteeninduse eest maksmise süsteem;
- uuendada IKT infrastruktuuri, et serverid, andmehoidlad, töökohaarvutid, võrguseadmed, digiteerimisseadmed ja tarkvara tagaksid kasvavate andmemahude käsitlemise kiiruse ja mugavuse;
- võtta kasutusele raamatukogusüsteemi uus versioon Millennium 2007;
- jätkata süsteemi tutvustust uutele kasutajatele ja uurida lähemalt raamatukogu kasutajate koolitusvajadust.

ARENDUS- JA TEADUSTEGEVUS

Rahvusvahelised arendusprojektid

DoD (*Digitisation on Demand*) (projektijuht Krista Kiisa, kestus 01.10.06.–31.03.08.), mille raames töötati välja raamatute digitaalkoopiate tellimissüsteem EoD (*E-book on Demand*). Nii autoriõiguste kui ka teenuse hinnapoliitika kujundamisel arvestati kohalikke olusid. Pakutav teenus hõlbustab eeskätt vanema trükise kättesaadavust, kuna on rakendatav autoriõiguse seaduses sätestatud tingimustel enamjaolt kuni 1940. aastani ilmunud trükistele. Tellija saab trükisest pdf vormingus e-koopia, selles teostatav täistekstotsing võimaldab kergesti üles leida raamatus sisalduvaid sõnu ja fraase ning hõlbustab vana kirjakeele fraktuuri lugemist. Kogu protsess alates raamatu otsimisest, tellimisest ja maksimisest kuni e-koopia kättesaamiseni toimub internetis. 2007. aasta teisel poolaastal digiteeriti lugeja tellimusel 96 nimetust. Ühtlasi uuriti raamatukogu lugejate seas digiteerimisteenuse vajalikkust, lugejate ootusi ning reaalseid kasutajate rahulolu. Teenusest teavitati potentsiaalseid kasutajaid ning teisi raamatukogusid, leidmaks uusi partnereid.

TEL-ME-MOR (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.02.05.–31.01.07.), mille eesmärk oli ELi 10 uue liikmesriigi rahvusraamatukogude liitumine portaaliga *The European Library* (TEL). Projekti rahastati 6. raamprogrammist. RR juhtis neljandat tööpaketti, s.t. info levitamist ja projekti avalike suhete korraldamist. Lõppfaasis koostati teabe levitamise aruanne Euroopa Komisjonile, mis hõlmas ELi teadus- ja arendustegevuse programmide alase info levitamist kahe aasta jooksul kõigis projektis osalenud riikides. Ekspertid andsid projektile ja tulemustele positiivse hinnangu.

TELplus (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.10.07.–31.12.09.) on Euroopa Komisjoni *eContentplus* programmist 50-protsendiliselt rahastatav 26 partneriga projekt, kus RR on koordinaator. Projekti eesmärk on digiteeritud materjali tärgtuvastamine (kokku 20 miljonit, RRis 200 000 lehekülge), OAI-PMH vormingu kasutuse laiendamine andmebaasides, Bulgaaria ja Rumeenia Rahvusraamatukogu liitmine TELiga ning kogude kirjelduste tõlkimine kõigi liikmesriikide keeltesse. 2007. aastal toimus projekti ettevalmistamine ja töökirjelduste koostamine, avakohtumine korraldati RRis.

EDLnet (projektijuht Toomas Schvak, kestus 01.07.07.–01.07.09.) on Euroopa Komisjoni *eContentplus* programmist rahastatav 80 partneriga võrgustik, kus RR osaleb riigi esindajana esimeses tööpaketis, panustades Euroopa digitaalraamatukogu poliitiliste ja organisatoorsete aluste loomisse. Eesmärk on raamatukogude, arhiivide ja muuseumide koostöö soodustamine ning Euroopa digitaalraamatukogu prototüübi loomine 2008. aasta sügiseks.

Europe Direct infopunktide (EDIR) võrgustiku (projektijuht Li Lind, kestus 2005-2007) Harjumaa ja Tallinna infopunkt avati 2005. aastal. EDIRi ülesanne oli avalikkuse teavitamine EList, teabematerjalide levitamine, tasuta infotelefoni 0080067891011 propageerimine jm. Korraldati infopäevi, töötube ja loenguid (ELi ajalugu, institutsioonid, toimimispõhimõtted, sotsiaal- ja tööhõivepoliitika, kodanike õigused), jagati praktilisi nõuandeid reisimiseks ja töötamiseks Euroopa riikides, ülepiiriliste ostude sooritamiseks ning Europassi dokumentide täitmiseks. Infopunkti tööd tutvustati mitmel üritusel, jaotati ELi infomaterjale ning korraldati viktoriine ja auhinnamänge. Tallinna infopunkt kuulus *Europe Directi* teabevõrgustikku, mis ühendab ~400 ELi liikmesriikides tegutsevat infopunkti. Registreeriti 403 külastajat, telefoni ja e-posti teel vastati 371 päringule.

DIGMAP (projektijuht Margit Tohver, kestus 01.10.06.–01.10.08.), mille eesmärk on välja töötada tehnilised lahendused skaneeritud ajalooliste kaartide indekseerimiseks ning otsinguks. Selleks luuakse rahvusvaheline digiteeritud ajalooliste kaartide kataloog, Euroopa mitmekeelne geograafiline kohanime-loend ja rahvusvaheline kartograafide, kaardigraveerijate, -toimetajate ja -trükkalite andmebaas. Projekti koordinaator on Lissaboni Tehnikaülikooli Kõrgem Tehnikainstituut ning partneriteks lisaks RRile Madridi Polütehniline Ülikool, Portugali Rahvusraamatukogu, Belgia Kuninglik Raamatukogu, Firenze Rahvuslik Keskraamatukogu ning Bulgaaria Teaduste Akadeemia Matemaatika ja Informaatika Instituut.

Teadustööd

- Heinrich Stahl Rootsi kirikupoliitika teostajana. Piret Lotman. 2007. aastal avaldatud publikatsioonid: *Der Kirchenstreit zwischen schwedischen und deutschen Geistlichen in Nyen. In: Forschungen zur baltischen Geschichte 2 / Hrsgb. von Mati Laur und Karsten Brüggemann. Tartu, 2007;* *Nigol Andresen ja Eesti raamatukogud sõjajärgsel ajal. In: Tuna (2007) nr. 4;* *Arhiivkogu hävimise lugu. In: Tallinna Keskraamatukogu 1907–2007. Tallinn, 2007.*
- Narva Kirikuraamatukogu kataloog. Sirje Lusmägi. Jätkus Narva Kirikuraamatukogu kataloogi jaoks 16.–18. sajandi trükiste kirjeldamine. Töö käigus atribueeriti defektseid raamatuid, dešifreeriti eelmiste omanike sissekirjutusi ja täpsustati nende isikuandmeid. Iga raamatu kohta koostati lühiannotatsioon.
- U. Ivaski ja G. Rusi ekliibriste kollektsioon RRis. Larissa Petina. Töö keskendus ekliibriste paspartuudel leiduvate märkuste atribueerimisele ja kommenteerimisele.
- Vanausuliste väljaanded Eesti kogudes. Larissa Petina. Koguti andmeid Eesti vanausuliste käsikirjalise ja trükiraamatu kultuurist ning Raja raamatukogu ajaloost. Uuringu põhjal tehti ettekanne Venemaa Rahvusraamatukogus rahvusvahelisel teaduskonverentsil.
- Puugravüüride originaalklotsid RRI kunstikogus. Jüri Hain. RRI kunstikogusse kuulub puugravüüride originaalklotside kollektsioon aastatest 1840–1940. Uurimistöö tulemusena korraldati näitus *Sajand Eesti puugravüüri klotsidel* ning koostati kataloog.
- Eesti vabagraafika RRI kogudes 1900–1940. Jüri Hain. Uurimistöö tulemusena valmib näitus ning koostatakse kataloog.
- Jätkus Eesti Rahvusraamatukogu teadusartiklite kogumiku *Ajalookirjutaja aeg* koostamine, mis sisaldab uurimusi varasematest ajaloo- ja kroonikakirjutajatest. Väljaanne ilmub 2008. aastal.
- Valmis kogumiku *Omanikumärgid vanaraamatus* käsikiri, koostaja Larissa Petina. Kogumikus on 14 artiklit, eesti- ja ingliskeelsed kokkuvõtted ning rikkalik pildimaterjal, ilmub 2008. aastal.

Raamatukoguteenuste ja lugejauuringud

- Raamatukogutöö tulemuslikkus ja teenuste kvaliteet Eesti Rahvusraamatukogus. 2006. aastal korraldati kvaliteediuring *Teeme raamatukogu paremaks*, 2007. aastal jätkus küsitlusandmete analüüs ja kokkuvõtete tegemine. Uuring andis ülevaate RRI teenuste kasutajatest, nende infokäitumisest ning erinevustest lugejate ootuste ja kogetud taseme vahel. Tekkis pingerida teenustest, mis vastajate arvates vajavad parendamist. Tulemuste põhjal koostati uuringu aruanne ja meetmeplaan teenusekvaliteedi tõstmiseks. Kokkuvõtet uuringust ja meetmeplaani tutvustati teabepäeval ja RRI kodulehel.
- Teenuse *E-raamat nõudmisel* kasutajauuring. ELI projekti DoD (*Digitisation on Demand*) raames korraldati kasutajauuring kolme valimiga: teenuse kasutajad, potentsiaalsed kasutajad ja RRI lugejad. Saadud vastused edastati projekti DoD koordineerivale Innsbrucki Ülikooli Raamatukogule, kus valmivad lõplikud kokkuvõtted ja järeldused.

Teaduskonverentsid ja -seminarid

- IV infopoliitika foorum *Inforuumis kaotsi läinud* (15.02.), mille keskne teema oli infootsingu olevik ja tulevik. Foorumit juhtis Eesti Infotehnoloogia Kolledži õppejõud Linnar Viik. Osalejate tagasiside põhjal hinnati foorumit kõrgelt ning peeti ettekandeid aktuaalseteks. Esile tõsteti peaesineja, rahvusvaheliselt tuntud Ameerika Ühendriikide tehnoloogiaeksperti ja finantsanalüütiku Stephen E. Arnoldi infootsingu relevantsuse teema käsitlust. Foorumit kajastati laialdaselt meedias.
- Raamatukogufoorum *Twin Cities: Making a difference – moving towards library 2.0.* (07.–10.05. Helsingi ja Tallinn) oli Soome-Eesti-Šotimaa ühiskonverents, mis toimus koostöös Soome Raamatukogu Ühingu ja Soome Teadusraamatukogude Ühinguga. Kuulati ettekandeid ja külastati Eesti raamatukogusid Tallinnas ja Harjumaal. Foorum otsustati muuta traditsiooniks ning järgmine toimub šotlaste korraldamisel Ühendkuningriigis.

- Baltimaade rahvusraamatukogude 30. suveseminaril LiLaEst *Library as a space and place* (25.–29.06.) käsitleti rahvusraamatukogude toimimist füüsilises ja virtuaalses keskkonnas. Kolme-päevasel seminaril keskenduti järgmistele teemadele: e-teenuste arendamine raamatukogus; kogude digiteerimine ja arhiveerimine; rahvusraamatukogu hoone ja keskkond. Ettekannetega esinesid kolme riigi rahvusraamatukogude töötajad ning külalisesinejana Kai Ekholm Soome Rahvusraamatukogust.
- Seminaril *Standard – mis ja milleks?* (08.02.) käsitleti standardiinfo ja standardite hankimist ning kirjastandardit Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri / Eesti standard EVS 882-1:2006.
- V emakeelepäev *Meie igapäevane emakeel* (14.03.), ettekannetega esinesid lektorid Tallinna ja Tartu Ülikoolist.
- Seminari *Eesti raamatukogude koondkataloogid* (28.03.) eesmärk oli parendada koostööd Eesti raamatukogude koondkataloogide haldajate ja koostajate vahel. Käsitleti koondkataloogide ülesehitust, korraldust ja haldamist. Ettekannetega esinesid Eesti raamatukogusüsteeme arendavate tarkvarafirmade *Deltmar* ja *Urania* ning ELNET Konsortsiumi ja RRI esindajad.
- Seminaril *Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja* (12.04.) anti ülevaade Eesti teadusraamatukogudes korraldatud kvaliteediuuringutest, kasutatud metoodikast ja tulemustest. Käsitleti teenusekvaliteedi hindamise ja analüüsimise teoreetilisi aluseid ning tulemusindikaatorite kasutamist raamatukogude võrdlusanalüüsis. Arutleti, kuidas koostada kvaliteedistrateegiaid ja -programme ning langetada optimaalseid otsuseid teenuste arendamise ja ressursside suunamise kohta. Ettekannetega esinesid Eesti teadusraamatukogudes uuringuid teostanud spetsialistid ning TLÜ infoteaduste osakonna ja TÜ Pärnu Kolledži õppejõud.
- Rahvaraamatukogude seminarilaager Viljandimaal Ramsil (07.–09.08.), korraldasid Kultuuriministeerium, Viljandi Linnaraamatukogu ja RR.
- Teadusraamatukogude suveseminaril *Edukas sisekommunikatsioon – võti töötaja südamesse* (11.–12.09.) käsitleti kommunikatsiooni juhtimist ja mudeleid, sümmeetrilist ja asümmeetrilist kommunikatsiooni, sõnumeid ja nende modifitseerimist, kriitiliste sihtgruppide tabamist ja usalduse võitmise võimalusi, analüüsi sisekommunikatsiooni raamatukogus.
- Oskuskeeleseminaril *E-keskkond – lisaväärtus või uus mõõde?* (04.10.) keskenduti elektroonilise keskkonnaga seotud mõistetele ning sidusvaldkondade oskussõnavara ühtlustamisele. Seminar korraldati koostöös ERÜ ja Eesti Terminoloogia Ühingu. Esinejad olid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi riigi infosüsteemide osakonnast, Tallinna Ülikoolist, Eesti Äriarhiivist ja RRIst.
- Seminaril *Ühiste digitaalraamatukogu teenuste loomiskogemusi* (09.10.) käsitles Hans-Christian Wirtz (Dortmundi Linna ja Liidumaa Raamatukogu) teadus- ja rahvaraamatukogude koostööd Nordrhein-Westfaleni raamatukoguvõrgustikus ning teenuseid Dortmundi Linna ja Liidumaa Raamatukogu näitel: otsingumootorit *Digibib*, digitaalset teatmeteenindust, andmebaaside ühishankeid, RVLi. Seminar toimus koostöös Tallinna Saksa Kultuuriinstituudi ning Goethe Instituutidega Tallinnas ja Riias.
- Seminaril *Elu täis lugemist* (23.10.) kohtuti USA raamatukoguhoidja Nancy Pearliga.
- Rahvusvahelise seminari *Digital memory = Digitaalne mälu II* teemal *Elektrooniline kirjastamine: uus partnerlus, uued väljakutsed* (23.11.) eesmärk oli arutada kirjastajate ja mäluasutuste koostöövõimaluste ja väljakutsete, aga ka võimalike ohtude üle, mis seonduvad elektroonilise kirjastamisega. Vaadeldi elektroonilise kirjastamise arengusuundi ja vorme ning selle mõju lugejatele ja raamatukogudele. Seminari peaesinejad olid Briti Raamatukogu direktor Lynne Brindley, kes rääkis kirjastajate ja raamatukogude koostööst digitaalajastul Briti Raamatukogu näitel, ja Innsbrucki Ülikooli Raamatukogu digiteerimisosakonna juhataja Günther Mühlberger. Esinejaid oli veel Tallinna Ülikoolist, Kultuuriministeeriumist, Tartu Ülikooli Raamatukogust, Eesti Entsüklopeediakirjastusest, Postimehest, Eesti Päevalehest, Regiost ja RRIst.

Bakalaureuse- ja magistritööde juhendamine

Janne Andresoo juhendatavad magistritööd (TLÜ):

- Ü. Talihärm. *Kogude arendamise põhimõtted digitaalse infokeskkonna kontekstis*
- A. Kuiv. *Üliõpilastööd infoallikana*.

bakalaureusetööd (TLÜ):

- L. Palge. *Elektronkataloog ja selle kasutajad Eestis* (kaitstud 2007)
- A. Gering. *Bibliokirje funktsionaalsete nõuete rakendamine*.

Hela Ojasaare juhendatav seminaritöö (TLÜ):

- E. Kaljo. *Eesti Väliskaubanduse Liidu ekspordialaste infoteenuste kasutamine* (kaitstud 2007).

Üliõpilastööde retsenseerimine

- Sirje Lusmägi: L. Tamme diplomitöö *Haruldaste raamatute kogud Eesti raamatukogudes* (TLÜ).
- Hela Ojasaar: E. Elliku bakalaureusetöö *Äriinformatsiooni kasutamine Eesti ettevõtetes* (TLÜ).
- Krista Talvi: A. Härmaski lõputöö *Tartu Meditsiini Kõrgkooli raamatukogu arengukava* (TÜ VKA).
- Ene Loddes on Mainori Kõrgkooli magistritööde kaitsmiskomisjoni liige.
- Tiiu Valm on Tallinna Ülikooli infoteaduste bakalaureuse- ja magistritööde kaitsmiskomisjoni liige.

Taseme- ja kutseõpetus

- Janne Andresoo ja Aurika Gergeležiū (TLÜ) ainekursus *Teavikute kirjeldamine*.
- Sirje Nilbe (TLÜ) ainekursused *Teavikute kirjeldamine ja liigitamine, Indekseerimine ja sisu analüüs*.
- Ülle Talihärm (TLÜ) ainekursus *Kogude kujundamine*.

2007. aastal jätkati RRis kutsekoolitust, mille aluseks on *Raamatukoguhoidja III kutsekoolituse programm* (600 tundi lähiõpet ja iseseisvat tööd). Kutseõpe koosneb viiest moodulist, millest igaüks katab *Raamatukoguhoidja kutsestandardi* raamatukoguhoidja III astme kutseoskusnõuded. RRis täiendati programmi järgmiste teemadega: autoriõigus, raamatukoguterminoloogia, teenuse kvaliteedi ja lugeja-uuringute korraldamine, raamatukoguteenuste turundus, tööseadusandlus, raamatukogudevaheline laenus, kitsamate sihtrühmade, s-h. Riigikogu liikmete ja riigiametnike infoteenindus. Õpetajad olid koolitajakogemusega RRI spetsialistid (33 töötajat) ning 3 külalislektorit. 2007. aastal asuti kutseõppes rakendama e-õppekeskkonda *WebTrainer*, milles vahendati õppematerjale ning iga mooduli lõpus korraldati õppijate testimine. Toimusid seminarid, sooritati praktilisi töid, kirjutati lühirefereate, kodutöid ning essee. Kõik 2006. aasta sügisel alustanud kutseõppijad (25 raamatukogutöötajat) said kevadel tunnistuse, mis on aluseks kutsevalifikatsiooni taotlemisel. Õppijatelt saadud suuline tagasiside oli positiivne: kiideti häid lektoreid, teooria ja praktika sidusust, huvitavaid näiteid RRI tegevusest, õppekeskkonda, erialakirjanduse kättesaadavust. 2007. aasta oktoobris alustas õpinguid uus, 32-liikmeline kursus.

Praktika juhendamine

2007. aastal oli RRI 28 praktikanti, s-h. 2 välispraktikanti Saksamaalt. Valdavalt olid üliõpilased Tallinna Ülikoolist ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiast.

RRI töötajad pidasid praktikantidele 35 akadeemilist tundi loenguid. Teemad olid raamatukogu juhtimine, personalitöö, teadus- ja arendustegevus.

Raamatukoguterminoloogia

Täiustati raamatukoguterminite veebisõnastiku tehnilisi lahendusi, lisati uusi kirjeid ning ühtlustati olemasolevaid vastavalt terminoloogiatoimkonna otsustele. Alustati raamatukoguterminite andmebaasi kirjete jagamist ja tähistamist vastavalt uuele teemajaotusele. Korraldati oskuskeelepäev, mis keskendus elektroonilise keskkonnaga seotud mõistete ning sidusvaldkondade oskussõnavara ühtlustamisele.

Raamatukogustatistika arvestus ja analüüs

Koguti ametkondlikku statistikat rahva-, kooli-, eriala- ja teadusraamatukogudelt, hallati raamatukogustatistika andmebaasi, avaldati andmeid RRI veebilehel ja voldikus *Eesti rahvaraamatukogud 2002–2006*. Elektroonilise aruande esitasid 60 teadus- ja eriala-, 568 rahva- ning 451 kooliraamatukogu. Toimused arutelud standardi EVS-ISO 2789:2007 *Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogustatistika* üle, mis on seni kehtinud standardi EVS-EN ISO 2789:2003 uustöötlus. Senisest enam pööratakse tähelepanu andmete kogumisele e-kogude ja e-teenuste kohta. Vastati Statistikaameti, Kultuuriministrieri, Riigikontrolli, Tallinna Linnavalitsuse, Tallinna Tehnikaülikooli jt. statistikapäringutele.

Trükitoodangu statistika

Registreeritud raamatute ja jadaväljaannete põhjal koostati ning esitati Statistikaametile Eesti trükitoodangu statistika aastaaruanne. Esitatud andmed avaldati Statistikaameti andmebaasis *Sotsiaalelu* rubriigis *Kultuur* ning aastakogumikes *Kultuur arvudes 2006* ja *Eesti Statistika Aastaraamat 2007*. Statistikapäringuid esitati 22, s-h. välismaalt 4.

Raamatukogutöötajate täiendkoolitus

2007. aastal korraldati raamatukogutöötajatele 22 koolitust, s-h. 5 kutsekoolitust, TAKi väljasõiduseminar, rahvaraamatukogude suveseminar, 2 juhtide jätkukoolitust. Koolituspäevi oli 46, osales kokku 724 raamatukogutöötajat teadus-, eriala-, rahva- ja kooliraamatukogudest, s-h. 97 RRI töötajat. Teemad olid: avalik esinemine *Väljendu vabalt ja veenvalt*, juhtimine (erialaraamatukogude direktoritele), eesti kirjandus, täiskasvanute koolitamine (andragoogi jätkukoolitus koolituse korraldamisest *Iga suur algab väikesest*).

2008. AASTAL ON KAVAS

- koordineerida projekti TELplus Euroopa tasandil, juhatada täitevkomitee nõupidamist Haagis ning valmistada ette plenaarkomitee istung ja esimese aasta hindamiskoosolek Tallinnas 2008. aasta sügisel;
- koordineerida projekti EDLnet tegevust RRI tasandil, korraldada Euroopa Digitaalraamatukogu prototüübi rakendamist ja tutvustamist Eestis;
- avaldada Piret Lotmani monograafia Heinrich Stahli elust ja loomingust;
- anda välja Eesti Rahvusraamatukogu toimetiste sarjas teadusartiklite kogumik *Ajalookirjutaja aeg* ning koostada kogumik *Informatsioon ja ühiskond* teadusraamatukogudes korraldatud kvaliteedi-uuringutest;
- korraldada alljärgnevad raamatukoguteenuste ja lugejauuringud:
 - psühholoogiavaldkonna komplekteerimise tase;
 - RRI veebilehe hindamine;
 - e-raamatukogu teenuse vastavus kasutajate vajadustele ja ootustele;
 - infoteaduste saali külastatavus ja kogu kasutamine.
- alustada projekti *Teenusekvaliteedi mõõtmine ja hindamine Eesti Rahvusraamatukogus – alus teenuste ja inforessursside arendamiseks kasutajate ootustest lähtuvalt (2008–2010)*. Projekti eesmärk on süstemaatiliselt mõõta ja analüüsida RRI teenuste kvaliteeti, et pakkuda sihtrühmade vajadusi rahuldavaid inforessursse ja lugejate ootustele vastavaid teenuseid. Kavandatud uuringutes keskendutakse teenustele ja valdkondadele, mille tase 2006. aasta küsitluse tulemuste põhjal ei vastanud lugejate ootustele. Uuringute tulemused annavad informatsiooni teenustest, mille taset on vaja tõsta, sihtrühmadest, kes ei ole inforessursside ja teenuste kvaliteediga rahul, valdkondadest, mille komplekteerimise taset on vaja parendada.
- viia raamatukoguterminite sõnastik täielikult veebi;
- valmistada ette 2009. aastal toimuv V infopoliitika foorum;

- korraldada VI emakeelepäev *Meie keeleline tulevik*, rahvaraamatukogude seminarlaager, teadus-raamatukogude suveseminar, oskuskeeleseminar, rahvusvahelise infopädevuse koolitajate õpikoda koostöös Tallinna Ülikooli infoteaduste instituudiga ning konverents *Digitaalraamatukogu ja selle kasutaja* koostöös Tartu Ülikooli Raamatukoguga;
- töötada välja koolitusprogramm digiteerimise ja digitaalse säilitamise alase koolituse pakkumiseks Eesti raamatukogude spetsialistidele;
- osaleda ELi projektis EDLnet, panustamaks Euroopa digitaalraamatukogu poliitiliste ja organisatorsete aluste loomisse, ning teavitada teisi Eesti mäluasutusi Euroopa digitaalraamatukogu pakutavatest võimalustest, innustades neid uue teenusega liituma.

KOOSTÖÖ

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusraamatukogu kuulub 11 rahvusvahelisse erialaorganisatsiooni, tihedamat koostööd tehakse Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) liigitamise ja märksõnastamise ning rahvusraamatukogude sektsiooni alalistes komiteedes. Samuti ollakse aktiivsed Euroopa Rahvusraamatukogude Konverentsi (CENL) ühistegevustes, nagu portaali *The European Library (TEL)* teenuste ja *The European Digital Library (EDL)* väljaarendamine. RR on ka TELi ja EDLi konsortsiumi liige. Tähelepanuväärne on osalemine Rahvusvahelise Muusikaraamatukogude Arhiivide ja Dokumendikeskuste Assotsiatsioonis (IAML), mille asepresident on RRI peabibliograaf Aurika Gergeleži.

Tihedad sidemed on teiste rahvusraamatukogudega, mitmega on RRIil sõlmitud koostööleping. 2007. aastal lisandus Valgevene Rahvusraamatukogu, kaasnesid näitused Tallinnas ja Minskis. Lepingu sõlmimise soovi on avaldanud Makedoonia, Aserbaidžaan jt., kuid omades 8 allkirjastatud lepingut, eelistab RR arendada tulemuslikku koostööd olemasolevate partneritega, olles avatud kõigile lepinguvälisele koostööpakkumistele. Vastastikku kasulikud töösuhted on RRIil tekkinud ELi projektides osalemisega ning koostööd tehakse endasarnastega, nagu Šotimaa ja Walesi Rahvusraamatukogu. Üheks olulisemaks ettevõtmiseks oli Soome-Eesti-Šotimaa raamatukogufoorumi *Twin Cities: Making a difference – moving towards library 2.0.* korraldamine Helsingis ja Tallinnas. 2007. aastal külastasid RRI kolleegid Leedu Rahvusraamatukogust ja Venemaa Riiklikust Raamatukogust Moskvast.

Jätakuvalt hea oli ühistegevus välissaatkondadega Eestis, kelle vahendusel toimus hulgaliselt näitusi ja muid üritusi. Saksakeelsed lugemissaalid tegid koostööd Saksamaa, Šveitsi ja Austria saatkonnaga ning Gebert Rüt Fond & Swiss Baltic Neti, Pro Helvetia Fondi, Šveitsi-Baltikumi Kaubanduskoja, Zürichi Keskraamatukogu, Alam-Austria Liidumaa Akadeemia ja Austria-õpingute Keskusega Skövdes. Nimetatud institutsioonid rahastasid komplekteerimist, lektorite vahendamist seminaridele ja täiendkoolitust. 2007. aastal korraldas Forum Ost-West 11. korda Šveitsis meediafoorumi Ida-Euroopa riikidele. RR aitas luua kontakte Eesti ajakirjanikega.

Koostöö andmekogude haldajatega

- Euroopa rahvusraamatukogude ühisportaal *The European Library (TEL)*. Projekti juhib *TEL Office* Hollandi Kuninglikus Raamatukogus;
- Rahvusvaheline raamatu ja raamatukogude ajaloo bibliograafia *Annual Bibliography of the History of the Printed Book and Libraries (ABHB)*;
- Rahvusvaheline vene raamatu koondkataloog (1918–1926) *Международный сводный каталог русской книги (1918–1926)*;
- Põhja- ja Baltimaade koondkataloog NOSP;
- Rahvusvaheline muusikabibliograafia andmebaas *RILM : Abstract of Music Literature*.
- IAMLi projekt *Recent publications on music*;
- UNESCO tõlkeramatute kataloog *Index translationum*;
- Venemaa Rahvusraamatukogu projekt *Сводный каталог Российских нотных изданий до XX века*;
- ISBN, ISMN ja ISSN rahvusvahelistesse andmebaasidesse andmete edastamine.

Koostöö Eesti asutuste ja organisatsioonidega

Jätakuvalt tulemuslikud koostöösuhted olid 2007. aastal Presidendi Kantselei, Riigikogu Kantselei, Riigikantselei, Õiguskantsleri Kantselei, Justiitsministeeriumi, Kultuuriministeeriumi, Välisministeeriumi, Statistikaameti, Standardiameti, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, Tehnika Ülikooli Materjaliuuringute Keskuse, Eesti Kirjastuste Liidu, Eesti Kirjanike Liidu, Eesti Kujundusgraafikute Liidu, Eesti Kõitekunstnike Ühenduse, Eesti Nahakunstnike Liidu ja paljude teistega.

Riigikantselei finantseerimisel töötas edukalt tasuta euroinfo telefon 800 3330, mille toimimise aluseks on ELi spetsialistide koostöövõrgustik (Riigikantselei, ministriumid jt. ametiasutused). Euroinfo telefonile helistas 845 inimest, kes esitasid 1141 küsimust. Korraldati neli infopäeva, huvilised said pöörduda telefoni teel otse Eesti tippspetsialistide poole. Infopäevade teemad olid: määratlemata kodakondsusega isikute reisimisvõimalused, ELi välispoliitika ja Eesti, 53 miljardit eurotoetusi – kellele ja milleks, mida annab Schengeni õigusruumiga liitumine Eesti elanikele.

Mitmekesised koostöösuhted on välisriikide lugemissaalidel. Koostööpartneriteks olid õppeasutused, kultuuriseltsid, kirjastused, infobürood. Saksakeelsed saalid korraldasid ühissettevõtmisi Eesti Saksa Keele Õpetajate Seltsi ning Tallinna ja Harjumaa saksa keele õpetajatega. Jätkus koostöö *Swiss Baltic Net* Tallinna esindusega, mis tutvustab Eesti noortele õppimise ja uurimistööde tegemise võimalusi Šveitsis. Prantsuse saali partneriteks olid Prantsuse Kultuurikeskus ja *Alliance Française*, kes rahastasid teavikute hankeid ning Prantsuse kultuuri salongi üritusi.

Koostöö Eesti teadusraamatukogudega toimub Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi ELNET kaudu, hallatakse ja arendatakse e-kataloogi ESTER ja digiteeritud ajalehtede kogu DEA ning tehakse sidusandmebaaside ühishankeid. 2007. aastal toimus Eesti üldise märksõnastiku integreerimine rahvaraamatukogude ühiskataloogiga URRAM. Kaalumisel on Eesti üldise märksõnastiku ja TÜRI märksõnastiku INGRID ühendamine ELNET Konsortsiumi kaudu.

Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi (ERB) täiendamisel jätkus koostöö Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu ja Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiiviraamatukoguga.

Selgepiirilisemalt määratleti RRI kui digiteerimise ja e-kogude säilitamise kompetentsikeskuse tegevus, mis keskendub tänu omandatud oskusteabele Eesti raamatukogude digiteerimistegevuse koordineerimisele ja spetsialistide koolitamisele.

Osalemine organisatsioonide juhtorganites

- Janne Andresoo – kultuuri kutsenõukogu aseesimees, EVS/TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon aseesimees, ERÜ raamatukoguhoidjate kutseksamikomisjoni liige, ERÜ terminoloogia-toimkonna liige, ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegiumi liige;
- Aurika Gergeležiū – IAMLi asepresident, Eesti Muusikakogude Ühenduse esimees;
- Siiri Lauk – Eesti Terminoloogia Ühingu juhatuse esimees, Haridus- ja Teadusministeeriumi terminoloogiatöö korraldamise komisjoni liige, Tartu Ülikooli Sihtasutuse terminoloogiaspendiumi komisjoni liige, ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
- Sirje Nilbe – IFLA liigitamise ja märksõnastamise sektsiooni alalise komitee liige;
- Mihkel Reial – Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi ELNET esimees, Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu esimehe asetäitja;
- Katre Riisalu – Eesti Muusika Infokeskuse juhatuse liige;
- Maris Ringvee – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige, Eesti Terminoloogia Ühingu liige;
- Sirje Roogna – Eesti Pimedate Raamatukogu nõukogu liige;
- Endla Sandberg – EVS/TK 22 Informatsioon. Dokumentatsioon sekretär, Eesti Terminoloogia Ühingu liige;
- Toomas Schvak – ERÜ terminoloogiatoimkonna liige;
- Mari Sibul – Eesti Kunstiraamatukogude Ühenduse esimees, Tartu Kõrgema Kunstikooli raamatukogu nõukogu liige;
- Mari Siiner – Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi digitaalse säilitamise nõukogu liige, Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste säilitamise nõukogu esinaine, kultuuri kutsenõukogu konservaatore kutsekomisjoni liige, UNESCO RK Maailma Mälu dokumendipärandi programmide *Baltic Network* ekspert, Euroopa standardimise tehnilise komitee *CEN/TC 346 Conservation of Cultural Property* töörühma *WG4 Environment* ekspert;
- Triin Soone – Eesti Kirjastuste Liidu juhatuse liige;

- Krista Talvi – Kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogude nõukogu liige, ERÜ kutsekomisjoni esimehe asetäitja, ERÜ juhatuse aseesimees, ERÜ koolitustoimkonna liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia nõukoja liige, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infoteaduse eriala riigieksamikomisjoni esimees;
- Margit Tohver – Teadusraamatukogude Ühenduse LIBER kaarditöörühma juhatuse liige;
- Tiiu Valm – Rahvusvahelise raamatukoguühingute ja -institutsioonide liidu (IFLA) rahvusraamatukogude sektsiooni alalise komitee liige, IFLA rahvaraamatukogude sektsiooni alalise komitee korrespondentliige, infoportaali *The European Library* juhatuse aseesimees, Maaailma Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CDNL) liige, Euroopa Rahvusraamatukogude Direktorite Konverentsi (CENL) liige, Euroopa Nõukogu elektrooniliste väljaannete, raamatukogude ja arhiivide töörühma ekspert, UNESCO ERK nõukoja liige, Kutsekoja kultuuri kutsenõukogu liige, Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusraamatukogude nõukogu liige, Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi nõukogu liige ning bakalaureuse- ja magistratööde kaitsmiskomisjoni liige, ajakirja *Raamatukogu* toimetuskolleegiumi liige;
- Mihkel Volt – Eesti Hoiuraamatukogu nõukogu esimees.

2008. AASTAL ON KAVAS

- juhtida ja korraldada ELNET Konsortsiumi digiteerimise töörühma tööd, koordineerides selle kaudu digiteeritud rahvustrükise kogumist ja säilitamist arhiivis DIGAR;
- aktiivselt osaleda ELi raamprogrammide projektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös;
- korraldada koostöös ELNET Konsortsiumiga Eesti üldise märksõnastiku ja TÜ Raamatukogu märksõnastiku INGRID ühendamise.

KULTUURIKESKUS

Aktiivse kultuurikeskuse rolli saab Rahvusraamatukogu täita tänu rikkalikele kogudele, kompetentsele personalile ning laiadele koostöösuhetele. Oma osa mängib huvitava arhitektuuriga hoone Tallinna südames ning selle suur külastatavus.

2007. aastal osaleti 68 näituse koostamises ja korraldamises ning 20 rahvusvahelises koostööprojekti. Toimus 21 raamatunäitust, millest 9 oli koostatud RRI kogude põhjal. RRI kodulehel avati e-näitused *Kasuline kokaraamat* ning *25 kauneimat Eesti raamatut, 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2006*. Väljaspool RRI eksponeeriti 22 näitust, s-h. 9 välisriikides. Teemaatilisel haarasid näitused kõige erinevamaid kultuurivaldkondi ning partnereid mitmelt maalt. (Lisa 5)

Neljandat korda anti Rahvusraamatukogus välja Eduard Wiiralti kunstiauhinnad. Elutöö ja noore kunstniku kategoorias kandideerisid preemiale 44 Eesti graafiku viimasel kolmel aastal valminud 101 tööd. Elutööpreemia sai Silvi Liiva töödega *Valgus öös I, II, III* ning noore kunstniku preemia pälvisid Ave Teeäär ja Kertu Ehala töödega *Unistuste kardinad, Ajupesu ja Moeateljee. Laupäeval 10–15*. Kõiki esitatud töid eksponeeriti näitusel, valmis trükkis.

Rahvusraamatukogu kogude tutvustus

- Aasta suurimaks RRI kogusid tutvustavaks projektiks oli *Kasuline kokaraamat*, mis tutvustas eesti-keelseid kokaraamatuid alates 1781. aastal ilmunud esimesest väljaandest kuni 1940. aastani. Lisaks raamatutele näidati kodumajanduse ja -kultuuri ajakirju (*Eesti Naine, Taluperenaine, Maret jt.*), kalendreid ning köögiesemeid muuseumidest ja erakogudest. Näitusele kaasnesid raamatukataloog, 2008. aasta kalender, veebinäitus ja meened. Valmimas on rändnäitus.
- Kunstiteadlane Jüri Hain jätkas RRI graafikakogu uurimist, mille tulemusena valmisid näitus ja kataloog *Sajand Eesti puugravüüri klotsidel 1840–1940*.
- Toimusid raamatunäitused *Euroopa ja Venemaa energiapoliitika, Naistevastane vägivald, Euroopa leping 50* ning Neeme Järvi ja Vardo Rumesseni juubelinäitus.

Koostööprojektid

- Näitusel *Erich Lessing. 80 pilti Euroopast* eksponeeris fotokunstnik spetsiaalselt Eesti näituse jaoks välja valitud fotosid, mis peegeldasid nii eurooplaste igapäevategemisi kui ka ajaloo suurkujusid sõjajärgses Euroopas. Näituse avamisel viibis ka autor.
- Walesi Rahvusraamatukogu 100. aastapäeva tähistati foto- ja filminäitusega *CLIC: Vaadates Walesi*. Näitust rikastas valik lühifilme Walesi kultuurist. Külalistena viibisid avamisel kolleegid Walesi Rahvusraamatukogust.
- Soome ja Eesti vahelise vaimse koostöö konventsiooni 70., Tuglase Seltsi 25. ning Soome Vabariigi ja Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta tähistamiseks valmis näitus *7 sammu Soome-Eesti sillal*. Näituse stendid andsid ülevaate kahe riigi kultuurisuhetest, lisaks eksponeeriti ~ 500 raamatut eesti kirjandusest soome keeles ja vastupidi. Näitus valmis Eesti Kultuuriministeriumi, Soome Suursaatkonna, RRI ja Soome Instituudi koostööna.
- Ukraina Suursaatkond vahendas 2 näitust: Andrei Humenjuki ikoonimaali ja ukraina rahvakunsti meistri Niina Vönnöki rahvuslikke aplikatsioonide näituse *Vaimsus* ning Ljudmilla Krasjuki maali- ja keraamikanäituse *Hingemaastik*.
- rahvusvahelise graafikakonverentsi Impact 5 raames avati näitus *Graphic Communication – Impact 5 international*. Näitusel olid 20 kunstniku tööd Šotimaalt ning USA kunstnike Lynne Alleni ja Carson Foxi tööd.
- Tšehhi illustraatorite töid ning nendest valminud mänguasju ja multifilme eksponeeriti näitusel *Tšehhi illustraatorite võlumaailm lastele*.
- Valgevene Vabariiki tutvustati 2 näitusega: raamatunäitus *Tänane Valgevene* ning telegraafiagentuuri BELTA fotonäitus, kus eksponeeriti üle saja foto Valgevene majandus-, sotsiaal- ja kultuurielust.

- Näitustega tähistati mitme Eesti organisatsiooni juubelit: Tallinna Bibliofiilide Klubi 30, Kirjastus Juura 15, skautlus 100, Eesti Piirivalve 85 jne.

RR aitab aktiivselt kaasa eesti kultuuri tutvustamisele välismaal, koostades ja korraldades näitusi koostöös Välisministeeriumi, loomeliitude ja teiste kultuuriinstitutsioonidega. 2007. aastal valmis 6 rändnäitust, mahukaim neist *Eesti riiklikud teenetemärgid*. Rändnäituste tutvustused on RRI kodulehel (www.nlib.ee/82063).

Konverentsikeskuses toimus 876 üritust (2006. a. 880 üritust), teenindati 400 klienti, üritustel käis aasta jooksul üle 55 000 külastaja. Valdavalt korraldati koolitusi (278), seminare (250) ja koosolekuid (188). Kõige kasutatavam ruum oli suur konverentsisaal (208 päeva, 57%), järgnesid nurgasaal (194 päeva, 53%) ja väike konverentsisaal (191 päeva, kasutus 52,5%). Teatrisaalis toimus 131 etendust.

2007. aasta suurüritused

- IV infopoliitika foorum *Inforuumis kaotsi läinud*
- konverents *Lapsehoid – vajadused ja valikud*
- rahvusvaheline geoloogiakonverents MAEGS
- konverents *Ühiskonna vananemine ja dementsus – kelle mure?*
- kriminaalhoolduse konverents
- rahvusvaheline GIS- ja geograafiapäev
- kinnisvarakonverents
- Pimedate ööde filmifestival
- kirjandusfoorum Paabeli raamatukogu *Lood lugemisega*

Välisriikide saalid arendavad koostöös suursaatkondade ja teiste partneritega mitmekülgset kultuurilist tegevust. Toimused seminarid, filmiõhtud, näitused, loengud. Suure populaarsuse on võitnud Saksa saali korraldatav teadus- ja kultuurikohvik, kus Jüri Kuuskemaa arutles teemadel *Aadlikultuurist ja Rüütlikultuur ja Liivi Ordu* ning Marek Strandberg üleilmsest energia- ja keskkonnajulgeolekust. Populaarsed on Prantsuse saali eestvõttel kord kuus toimuvad prantsuse kultuuri salongi õhtud. Osaleti Saksamaa keele- ja kultuuripäevade ning saksa keele õpetajate aastakonverentsi korraldamises. Frankofoonia nädala raames aidati Šveitsi marionetteatril *Les Bamboches* külalissetendusi korraldada. Põhjamaade saal oli kaasatud *Põhjamaade luulefestivali* ja *Põhjamaade raamatukogunädala* korraldamisse.

2008. AASTAL ON KAVAS

- koostöös Riigikantseleiga avada Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks RRIis püsinäitus *Eesti riiklikud teenetemärgid*;
- tähistada Eesti Vabariigi ja Rahvusraamatukogu 90. aastapäeva näituste, väljaannete ja üritustega;
- koostada rändnäitused *Marie Under 125* ja *Kasuline kokaraamat*;
- Tutvustada RRI kogusid näituste ja trükistega: *Eesti vabagraafika 1900-1940 RRI kogudes* ja *Pallaslaste töid RRI kunstikogus*.
- alustada kontsertürituste sarja RRIis.

PARLAMENDIRAAMATUKOGU

Parlamendiraamatukogu ülesannete täitmist raamatukogu struktuuriüksuste vahel koordineerib parlamendiinfo keskus (PIK), ELi küsimustes Euroopa Liidu infokeskus (ELIK). Parlamenditeeninduses on olulisim partner Riigikogu Kantselei (RKK), kellega koostöös valmivad kõik Riigikogu tööd kajastavad väljaanded. Ühiselt organiseeritakse üritusi, koostatakse näitusi ning korraldatakse uuringuid Riigikogu liikmete ja ametnike infovajaduse selgitamiseks.

2007. aastal tuli kokku XI Riigikogu. Parlamendiliikmetele jagati raamatukogu teenuseid tutvustavaid infomaterjale, sealhulgas uut, täiendatud sisuga teabematerjali RRI teenustest. Aprillis korraldati Riigikogu liikmetele ja Riigikogu Kantselei töötajatele andmebaaside kasutamise koolitus, kus lisaks loengutele anti praktilisi oskusi. Mais toimus parlamendi lugemissaalis RKK majandus- ja sotsiaalinfoosakonna ning RRI kliendipäev, kus anti ülevaate nende tegevusest ja infoteenustest. Külalisena kaasati Poliitikauuringute Keskus Praxis.

Kogud

Kogude täiendamisel peetakse oluliseks eelkõige uute õigus-, majandus- ja poliitikaamatute lisandumist fondi. Õiguskirjanduse valikul on headeks koostööpartneriteks Õiguskantsleri Kantselei ja Justiitsministeerium, kelle töötajad on esitanud tellimisnimestikke ning avaldanud arvamust raamatute valiku põhimõtete kohta. Nagu ka eelnevatel aastatel, telliti valdkonniti kõige enam riigi ja avaliku õiguse teemalisi raamatuid.

Rahvusvaheliste organisatsioonide valdkonnas on alates 2008. a. avatud juurdepääs Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) täistekstandmebaasile Source OECD. Andmebaas sisaldab statistilisi ülevaateid, raamatuid ja ajakirju alates 1998. aastast ning võimaldab koostada analüüse ja võrdlevaid statistilisi andmeid maailma riikide majanduse ja ühiskonna sektoritest nagu tööhõive, energeetika, transport, maksundus, haridus ja põllumajandus. Valdav osa 2007. aastal tellitud majandusraamatutest käsitleb riikide (Venemaa, Kanada, USA, Jaapani, Singapuri, Iisraeli, Saksamaa, Soome jt.) majandust. Euroopa Liidu teavikute tellimisel tagatakse ELi õigusseeriade tellimuste järjepidevus. Jätakuvalt telliti ELi ja Euroopa riikide alast informatsiooni vahendavat andmebaasi European Sources Online.

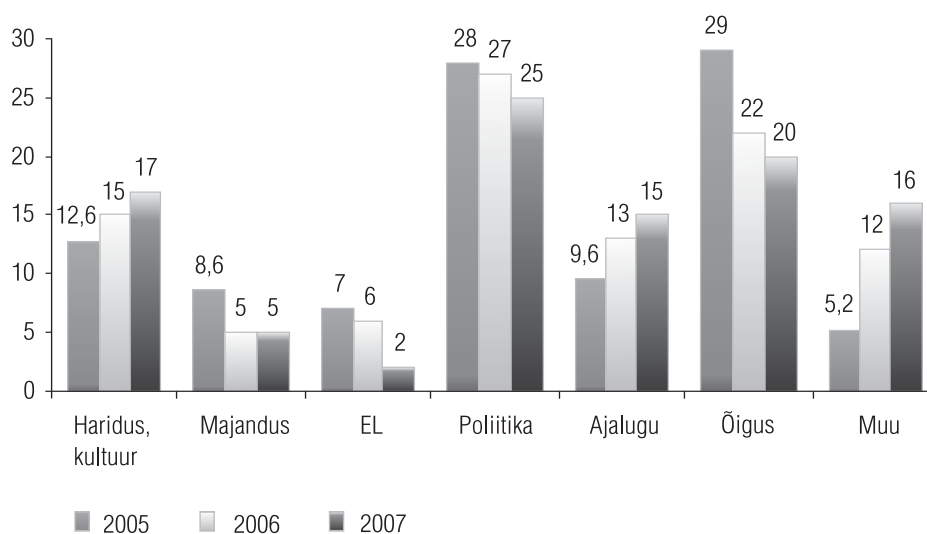
Uutest teatmeteostest moodustavad suure osa trükised majanduse, s-h. turundusteorooria ning juhtimise, organisatsioonikäitumise ja personalijuhtimise alalt. Poliitika andmebaasidest telliti Keesing's Online ja Oxford Scholarship Online. Viimati mainitu sisaldab üle 250 Oxfordi Ülikooli Kirjastuse politoloogialase e-raamatu täisteksti.

Parlamendi lugemissaal

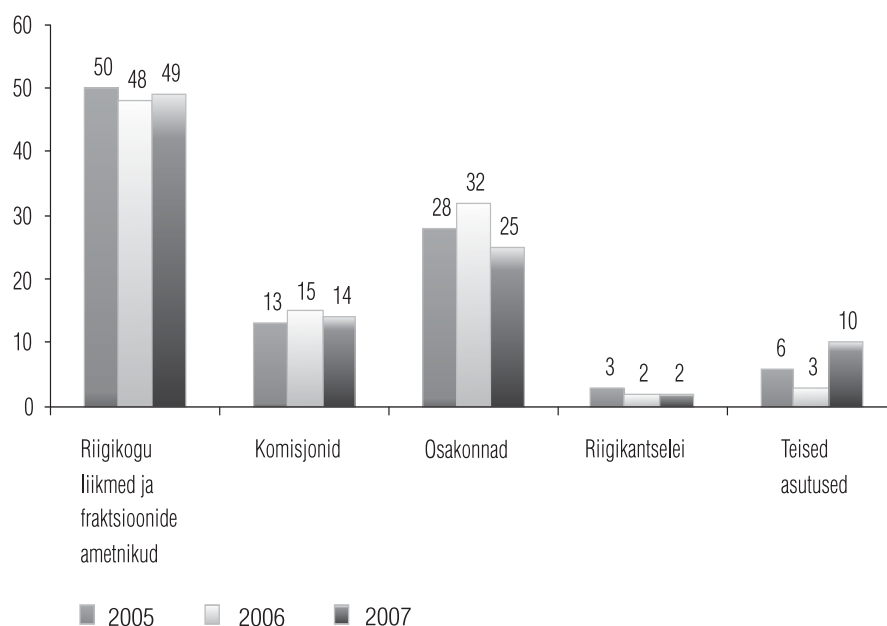
Parlamendi lugemissaalis on ca 7000 teavikut (teatmeteosed, õigus-, majandus- ja politoloogikirjandus) ning 140 nimetust Eesti ja üle 150 nimetuse välisperiodikat. 2007. aastal lisandus avariilulitele üle 500 uue raamatu. 2008. aastal kolib parlamendi lugemissaal uutesse ruumidesse. Saali külastab hinnanguliselt 80% Riigikogu liikmetest ja 50% RKK töötajatest, keskmiselt tehakse 500-600 külastust kuus. Lugejate arv on püsinud aastate lõikes stabiilsena. Kõige rohkem tuntakse huvi jooksva perioodika ja uudiskirjanduse vastu.

2007. aastal vähenes õiguslaste päringute hulk. Üheks põhjuseks oli Riigikogu valimine, mis pärsib mõneks ajaks parlamendi tegevuse õigusloome vallas, teiseks asjaolu, et Eesti õigusloome on jõudnud arengujärku, kus põhiliselt tegeldakse õigusaktide täiendamise ja parandamisega, sest vajadus uute õigusaktide järele on vähenenud. Endiselt esitatakse suuri ja ulatuslikke päringuid, kus soovitakse materjali kõigi ELi liikmesriikide kohta. Kasvanud on haridus-, kultuuri- ja ajaloovaldkonna päringute hulk. Endiselt on kõige aktiivsemad Riigikogu liikmed ja fraktsioonide ametnikud. Esitatud tabelis on teiste asutuste all toodud saatkondade ja teiste riikide parlamenditeenistuste mahukad päringud.

Päringud teemade järgi

Päringute esitajad

Infoteenustest on parlamendiliikmete hulgas nõutavaim väljaanne *Nädal maakonnalehtedes*, mis koondab nädala jooksul avaldatud Riigikogu liikmete, ministrite ja Euroopa Parlamendi liikmete kirjutisi. 2007. aastal alustati väljaande *Nädal üleriigilistes lehtedes* koostamist, mis koondab sarnase ülevaate päeva- ja nädalalehtedest. Mõlemad ülevaated saadetakse lugejatele elektrooniliselt kord nädalas ning arhiveeritakse Riigikogu sisevõrgus.

RKK majandus- ja sotsiaalinfoosakonna ettepanekul alustati Eestis ilmunud uurimuste koondamist andmebaasi *Parlamentarism*, mis sisaldab Eestis ja välismaal ilmunud monograafiaid, teadustöid ning artikleid kogumikest, akadeemilistest jätkväljaannetest ja ajakirjadest Eesti Riigikogu ja parlamentarismi teemadel ajavahemikust 1992-2006. Varasema perioodi (1918-1940) kirjandust on kavas hakata sisetama 2008. aastal.

Seoses Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamisega esitas RR ürituste korraldamiseks moodustatud valitsuskomisjonile omapoolse kava, millest leidsid tunnustust kaks projekti:

- Eesti õigusbibliograafia andmebaasi Bibliographia Iuridica Estonica (BIE) täiendamine 1917–1920 ilmunud õigusaktide täistekstidega, et avada internetis juurdepääs Eesti riigi sünnilooga seotud dokumentidele. Täistekstidena on kättesaadavad Kubermangu- ja Maanõukogu valimiste ajutised määrused, Maanõukogu protokollid aastatest 1917–1919, Eesti Asutava Kogu dokumentatsioon jt. nimetatud perioodi materjalid.
- Veebinäituse *Meie parlament* koostamine. Näitus annab ülevaate Eesti seadusandliku kogu 90-aastasest arengust. Selles tutvustatakse õigusakte, arhiividokumente, protokolle, kommentaare, elulugusid, artikleid, valimisreklaame, statistikat, fotosid, karikatuure jm. Näituse tekst seotakse andmekogudes olevate originaalteoste digitaalkoopiatega.

Näitused

2007. aastal valmis koostöös Riigikogu Kantseleiga kaks näitust, mida eksponeeriti Riigikogu istungitesaali fuajees:

- Stendinäitusega *Riigikogu tuli taas kokku* tähistati VII Riigikogu töö alguse 15. aastapäeva. Näitusel anti ülevaade taasiseseisvunud Eesti seadusandliku kogu valimisseaduse väljatöötamisest, demokraatlike ja vabade valimiste korraldamisest ning Riigikogu esimestest tööpäevadest. Esitleti 16 arhiividokumenti, 30 fotot ning 8 trükist. Näitust täiendas infomapp VII Riigikogu valimisi käsitlevatest artiklitest.
- Näitusega *Eestimaa Kubermangu Ajutine Maanõukogu 90* tähistati Maanõukogu 28. novembri 1917. a. ajaloolist otsust, millega võeti suund Eesti iseseisvumisele. Näitus andis ülevaate Maanõukogu tegevusest ja kroonikast aastail 1917–1919.

Parlamendi lugemissaali fuajees korraldati järgmised raamatunäitused: Euroopa ja Venemaa energia- poliitika, Naistevastane vägivald, Euroopa Leping 50, Haridus kõigile – ÜRO, UNESCO, UNICEFi, OECD ja Maailmapanga väljaanded, Eesti ajaloo käsitus Soomes jt.

Väljaanded

Seoses Riigikogu valimisega 2007. aasta märtsis oli töökoormus väljaannete valdkonnas tavapärasest suurem. Ilmusid nii X Riigikogu tööd kokkuvõtavad kui ka XI Riigikogu koosseisu tutvustavad väljaanded. Koostöös Riigikogu Kantseleiga ilmus kogumik *Riigikogu X koosseis: statistikat ja ülevaateid*.

Ilmus viimane *Riigikogu kroonika*, edaspidi asendatakse see väljaandega *Riigikogu aastaraamat*, mis alustab ilmumist 2008. aastal ning sisaldab valikut senise kroonika statistikaosast, Riigikogu Kantselei ülevaateartikleid, kokkuvõtteid ja pildimaterjali. Paralleelselt eelnimetatutega ilmusid Riigikogu XI koosseisu tutvustavad voldikud ja teatmikud. Aasta lõpuks said kaante vahele uue koosseisu liikmete lühielulood nii eesti kui ka inglise keeles. Seoses väljaannete elektrooniliste versioonide üha suureneva populaarsusega vähendati trükiesemlaride arvu.

Kord kvartalis ilmuvates referaatväljaannetes *Summaria Iuridica*, *Summaria Socialia* ja *Summaria Europensia* anti ülevaade ca 60 välisajakirjades avaldatud artiklist ja tutvustati uudiskirjandust. Elektrooniliselt või paberil saadetakse *Summaria Iuridica* 15 institutsioonile. Populaarsed on artiklite valiknimestikud, s.t. nimestikud RRi saanud ajakirjade artiklitest.

Vabariigi Presidenti ja Presidendi Kantselei töötajaid teenindatakse Kadrioru lossi lugemissaalis. Koostatakse Presidendi Kantselei raamatukogu kajastavat andmebaasi, tellitakse uut kirjandust ja perioodikat. 2007. a. laenutati Rahvusraamatukogust üle 400 väljaande. Kõige rohkem oli humanitaarteaduste ja poliitika valdkonna päringuid, eelkõige seoses presidendi välisvisiitide ja tähtpäevaliste kõnede koostamisega. Jätkus Vabariigi Presidendi bibliograafia (VPB) koostamine. VPB sisaldab presidendi trükis ilmunud kõnesid, artikleid ja intervjuusid ning jäädvustab presidendi tegevuse. Juurdepääs andmebaasile on avatud nii RRi kui ka Vabariigi Presidendi Kantselei kodulehelt. Kokku on andmebaasis üle 10 000 kirje ja seda täiendatakse iga päev.

Riigikantselei, ministriumide, ametite ja teiste riigiasutuste esindajad pöörduvad RRI valdavalt infopäringutega. Teenuste regulaarsed kasutajad on RRI lepingupartnerid Õiguskantsleri Kantselei, Kaitsejõudude Peastaap, Justiitsministeerium. Abi on olnud eelmistel aastatel ministriumide ja teiste asutuste töötajatele korraldatud koolitustest ja üha enam leitakse infot RRI kodulehelt. Ministriumidest on endiselt aktiivseimad Põllumajandus-, Sotsiaal- ja Kaitseministeerium.

Trükiväljaanded

Bibliographia iuridica Estonica = Eesti õigusbibliograafia = Legal literature of Estonia = Estnische Rechtsbibliographie : 2006 / koostanud Maia Ruttu; toimetanud Katrin Ordlik, Gerli Eero. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 144 lk.

Riigikogu X koosseis : statistikat ja ülevaateid / peatoimetaja Allan Sikk, toimetajad Rita Hillermaa, Piret Viljamaa, Gerli Eero. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 160 lk.

101 lühielulugu : Riigikogu XI koosseis / koostanud Gerli Eero ja Rita Hillermaa. Tallinn : Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 124 lk. : portr. - Ilmus ka inglise keeles, pealk.: 101 biographies : the XIth Riigikogu.

Riigikogu kroonika : 01.01.2006–26.03.2007 / koostanud Piret Viljamaa ; toimetanud Rita Hillermaa. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 164 lk.

Riigikogu teatmik 2007 / koostanud Piret Viljamaa. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. - 39 lk. : portr. – Ilmus ka inglise keeles, pealk.: Riigikogu (The Parliament of Estonia) directory 2007.

XI Riigikogu : [voldik] / koostanud Eesti Rahvusraamatukogu. - Tallinn : Riigikogu Kantselei, 2007. - Seisuga 25. juuni ilmus eesti, inglise ja saksa keeles; seisuga 1. nov. ilmus eesti ja inglise keeles.

Euroopa Liidu õigusteave : [voldik]. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007.

Eesti Rahvusraamatukogu parlamendi lugemissaal : [voldik]. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007.

Elektroonilised väljaanded

Summaria Socialia [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest. Uued raamatud Eesti Rahvusraamatukogus. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. www.nlib.ee/2934

Summaria Iuridica [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest. Uued õigusraamatud. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. www.nlib.ee/2918

Summaria Europensia [Võrguteavik] : valik ülevaateid välisajakirjanduses ilmunud artiklitest. – Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. www.elik.nlib.ee/?id=2952

Riigikogu liikmete kirjutised [Võrguteavik]. - Tallinn : Eesti Rahvusraamatukogu, 2007. www.nlib.ee/4699

Artiklid

Sõlg, Meeli. Parlamentaarsed uudised : välisriikide parlamentide uudiseid 2006. aasta novembrist 2007. aasta aprillini // Riigikogu Toimetised 15 (2007), lk. 192-199.

Sõlg, Meeli. Tim Haywardi keskkonnateooria // Riigikogu Toimetised 16 (2007), lk. 202-203.

Tammiksalu, Tiina; Hakala, Kristiina. Parlamendile pakutavad teenused Soome ja Eesti parlamendiraamatukogus // Riigikogu Toimetised 16 (2007), lk. 179-185.

Viljamaa, Piret. Michael Burawoy ja avalik sotsioloogia // Riigikogu Toimetised 15 (2007), lk. 200-201.

Viljamaa, Piret. Parlamentaarsed uudised // Riigikogu Toimetised 16 (2007), lk. 186-198.

Viljamaa, Piret. Pilguheit Riigikogu ajalooks saanud X koosseisule // Riigikogu Toimetised 16 (2007), lk. 199-201.

NÄITARVUD 2006/2007

Jrk-nr.	nimetus	arvestusüksus	2006	2007
1.	Kogud			
1.1.	Kogud kokku	teavikuid (üksuste arv)	3 334 457	3 355 902
	s-h. kasutuskogud		3 160 935	3 187 674
1.2.	avariilulitel	eks. (laudimeeter)	152 518 (3 494)	210 795 (6 632)

Eraldi tabel esitatakse kasutuskogu liikumise kohta laaditi, varu- ja vahetuskogu ning arhiivitöö kohta Lisas 1.

2. Elektrooniline kogu				
2.1.	RRi andmebaasid (v.a. 2.2.)	nimetusi	21	21
2.1.1.	s-h. faktibaasid	nimetusi	3	3
	raamatukogusõnastik	kirjeid	6 022	6 047
	Eesti kirjastuste andmebaas	kirjeid	3 900	4 117
	raamatukogustatistika andmebaas	kirjeid	1 162	1 143
2.1.2.	s-h. bibl. andmebaasid	nimetusi	12	12
	BIE	kirjeid	26 100	28 113
	ERB	kirjeid	180 796	197 507
	VPB	kirjeid	8 338	10 325
	ISE	kirjeid kokku	940 450	1 032 288
	- estonica	kirjeid	5 717	6 155
	- Euroopa Liit	kirjeid	32 964	37 919
	- humanitaarteadused	kirjeid	48 521	52 911
	- keeleteadus	kirjeid	11 820	12 729
	- kirjandus, kirjandusteadus	kirjeid	79 188	86 732
	- majandus, poliitika, õigus	kirjeid	413 200	443 252
	- raamatukogundus	kirjeid	15 791	16 666
	- teater, film, kunst, muusika	kirjeid	210 193	240 234
	- varia	kirjeid	123 056	135 690
2.1.3.	s-h. täistekstandmebaasid	nimetusi	2	3
	DIGAR	nimetusi	4 241	5 280
	s-h. DEA*	nimetusi	75	95
2.1.4.	muud	nimetusi	3	3
	EÜM	terminikirjeid	33 750	34 700
	ELi küsimused ja vastused		408	412
	teemavärv	kirjeid	2 756	2 844
2.2.	litsentsiandmebaasid	nimetusi	47	49
2.2.1.	s-h. Eesti		3	3
2.2.2.	s-h. välismaised		44	46
2.3.	elektroonilised jadaväljaanded (e-ajakirjad A-Z kataloogis)	nimetusi	24 880	32 470
*koostööprojekt KMARI ja TLÜARiga				

3. Elektronkataloog			2006	2007
3.1.	e-kataloogis	nimetusi	648 904	669 471
3.2.		eks.	1 522 329	1 771 025
3.3.	kasutuskogust e-kataloogis eksemplare	protsent	48	56

4. Raamatukogu kasutamine				
4.1.	traditsiooniline raamatukogukasutus			
4.1.1.	registreeritud kasutajaid		84 215 (2003-2006)	51 346
	aktiivseid lugejaid		23 604	20 251
	s-h. aasta jooksul registreeritud uusi lugejaid		4 322	4 427
	s-h. aasta jooksul ümberregistreeritud lugejaid		6 296	4 747
4.1.2.	külastusi		185 854	163 796
4.1.3.	laenutusi*		111 562	112 349
4.1.4.	RVL			
	abonente		441	458
	saabunud tellimusi		4 283	2 771
	täidetud tellimusi		3 648	2 382
	tellitud teistelt raamatukogudelt		1 327	1 360
	saadud teistelt raamatukogudelt		1 172	1 204
	saadetud			
	- originaale	eks.	3 081	2 102
	- koopiaid	tellimusi	567	280
4.1.5.	teatmeteeningus			
	refereeritud artikleid		52	52
	päringuid		50 266	45 206
	s-h. elektroonilisi		1 578	3 823
4.2.	elektrooniline raamatukogukasutus: e-teenused			
4.2.1.	koduleht	külastusi	415 974	499 583
4.2.2.	andmebaasid	otsinguid	1 247 430	1 086 243
	BIE		27 354	37 117
	ERB		98 634	77 381
	ISE		277 915	273 651
	DEA	külastusi	21 673	41 534
	VPB	otsinguid	578	1 285
	ELi küsimused ja vastused		5 015	3 982
	teemavärv		247 443	80 300
4.3.	teeninduspunkte		3	3
4.4.	lugemissaale		21	21
4.4.1.	lugejakohti		603	603
	s-h. sülearvuti töökohti		108	132
4.4.2.	lugeja arvutitöökohti**		84	89
	s-h. internetiühendusega		70	89
	s-h. klienditerminale		14	-
4.4.3.	personali arvutitöökohti		353	372
*Avariilikasutust ei registreerita				
**Lisaks Wifi ühendus lugemissaalides				

5. Säilitamine ja ennistamine				
5.1.	konserveeritud			
	paber	lehti	14 223	13 905
	kõited	eks.	400	350
5.2.	desinfitseeritud			
	paber	lehti	428	1 960
	teavikud	eks.	206	269
5.3.	puhastatud teavikud			
		eks.	6 755	10 176
		lehekülgi	624 555	607 398
		(laudimeetreid)	(6 170)	(4 722)
5.4.	valmistatud säilitusümbriseid			
		tk.	2 706	2 652
5.5.	mikrofilmited			
		lehekülgi	251 391	245 119
		filmikaadreid	220 921	204 478
5.6.	skaneeritud originaalilt			
		lehekülgi	19 048	69 306
		faile	9 847	33 575

6. Kõitmine ja paljundamine					
6.1.	valmistatud uusi kõiteid			5 154	6 837
	- raamatud			1 384	1 266
	- ajakirjad			415	308
	- kammköide			84	83
	- klamberköide			3 271	5 180
6.2.	parandatud	lehti	57 139	46 598	
6.3.	kiletatud	kõiteid	2 985	11 109	
6.4.	elektrograafiliselt paljundatud	lehekülgi	816 625	741 321	

7. Teadus- ja arendustegevus					
7.1.	uurimisteemasid			8	8
7.2.	arendusprojekte			12	11
	- RRI arendusprojekte			3	3
	- Eestis			2	1
	- rahvusvahelisi			7	6
7.3.	toodete ja teenuste arendusprojekte			21	17
	- RRI tooteid ja teenuseid			13	10
	- Eestis			2	2
	- rahvusvahelisi			6	6
7.4.	koolitusüritusi raamatukoguhoidjatele			31	33
7.5.	koolitusüritusi raamatukogu kasutajatele			29	42

8. Kirjastamine					
8.1.	trüki avaldatud	nimetusi	33	36	
	- rahvusbibliograafia väljaandeid			2	2
	- bibliograafianimestikke			4	3
	- teadusväljaandeid			-	-
	- Riigikogu väljaandeid			6	8
	- info- ja muid väljaandeid			21	23
8.2.	võrguväljaandeid	nimetusi	20	20	
8.3.	ajakirja Raamatukogu	numbreid	6	6	

9. Näitused			
	- RRI kogusid tutvustavaid teemanäitusi	86	86
	- RRis toimunud muid näitusi (teema-, kunsti-, fotonäitusi jm.)	144	69
	- rändnäitusi	13	22
	- e-näitusi	2	3
	- uudiskirjanduse väljapanekuid	278	299

10. Konverentsiteenus			
10.1	korraldatud üritusi	880	876
	- konverentse	69	59
	- seminare	226	250
	- messe	2	1
	- koolitusi	310	278
	- kultuuriüritusi (kontserte, filmiõhtuid, etendusi)	51	61
	- muid üritusi (loenguid, koosolekuid)	222	227

11. Personal			
11.1.	ametis töötajaid	433	432
	- raamatukoguhoidjaid	309	309
	- kvalifitseeritud spetsialiste	59	59
	- teisi töötajaid	65	64
11.2.	koosseisulisi ametikohti	445,25	437,75
	- raamatukoguhoidjaid	306	303
	- kvalifitseeritud spetsialiste	68,75	66,25
	- teisi töötajaid	70,5	68,5
11.3.	raamatukoguhoidjaid ja kvalifitseeritud spetsialiste hariduse järgi		
	kõrgharidusega	341	347
	- raamatukogundusliku kõrgharidusega	201	205
	- rakenduskõrgharidusega	6	6
	keskharidusega	21	18

12. Ruumid				
12.1.	raamatukogu põrandapind	m ²	51 447	51 447
	s-h. kasulik pind		38 271	38 271
	s-h. lugemisala pind		5 376	5 376
	s-h. hoidlad		13 206	13 206
12.2.	hoone maht	m ³	154 540	154 540
12.3.	hoidlate maht	eks. (laudimeetreid)	5 milj (64 606)	5 milj (64 606)

13.	Raamatukogu rahastamine	2006	2007	2008
	EELARVE (tuh. krooni)			
13.1.	Tulud kokku	91 974,5	104 880,2	110 931,8
13.1.1.	riigilt	79 988,9	90 881,2	96 687,1
13.1.2.	muudest allikatest	11 985,6	13 999,0	14 244,7
	- tulud teistest riiklikest või kohaliku omavalitsuse või muudest avalik-õiguslikest allikatest	1 400,0	1 400,0	1 700,0
	- sihtfinantseerimine	2 353,6	3 442,0	2 194,7
	- omatulud (majandustegevusest laekuvad tulud)	8 232,0	9 157,0	10 350,0
13.2.	Kulud kokku	91 974,5	104 880,2	110 931,8
13.2.1.	Personalikulud (töötasu koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga, nõukogu juhtimistasud)	56 548,2	64 354,0	71 171,2
13.2.2.	Administreerimiskulud	2 928,8	3 314,7	3 742,0
	- personali koolituskulud	672,3	590,2	576,8
13.2.3.	Kinnistu ja ruumide majandamiskulud	13 745,5	17 427,3	14 959,1
13.2.4.	IKT kulud	2 320,0	3 580,0	2 085,0
13.2.5.	Komplekteerimiskulud	8 650,9	8 130,0	8 388,0
	- teavikute komplekteerimiskulud	7 042,0	6 925,0	6 843,0
	- kulud juurdepääsuõiguse ostuks elektroonilistele andmebaasidele, litsentsid	1 608,9	1 205,0	1 545,0
13.2.6.	Avalikkusele suunatud kulud	1 070,7	1 157,3	1 747,9
	- kirjastamiskulud	400,0	432,4	647,4
	- näituste korralduskulud	140,4	229,2	220,4
13.2.7.	Muud kulud (inventar, seadmed, erimaterjalid, liisingud)	4 356,9	4 724,9	4 143,9
13.2.8.	Projektide kulud	2 353,5	2 192,0	2 194,7
13.2.9.	Investeeringud põhivara soetamiseks ja renoveerimiseks			2 500,0

LISA 1

KOGUD

Kasutuskogud					
Jrk-nr.	Teaviku laad	Kogude seis 01.01.07.	Täienemine	Kustutamine	Kogude seis 01.01.08.
1.	Raamatud	1 974 981	24 793	20 640	1 979 134
2.	Jadaväljaanded	302 988	8 880	5 007	306 861
2.1.	Ajakirjad	130 477	2 761	2 215	131 023
2.2.	Ajalehed	17 349	486	71	17 764
2.3.	Jätkväljaanded	155 162	5 633	2 721	158 074
3.	Tehnikakirjanduse erilaadid	2 635	448	0	3 083
4.	Kaardiväljaanded	20 954	814	0	21 768
5.	Noodiväljaanded	117 777	1 264	3	119 038
6.	Graafikateavikud	180 062	1 939	0	182 001
7.	Käsitirjad ja arhivaalid	7 203	3	0	7 206
7.1.	Käsitirjad	150	0	0	150
7.2.	Arhivaalid	7 053	3	0	7 056
8.	Muud teavikud	481 088	17 403	5 882	492 609
	Paberil kokku	3 087 688	55 544	31 532	3 111 700
9.	Auvised	43 477	2 305	8	45 774
9.1.	Audiaalateavikud	41 072	2 016	6	43 082
9.2.	Kombineeritud auvised	2 405	289	2	2 692
10.	Elektroonilised teavikud	1 852	193	3	2 042
10.1.	CDd	1 696	193	3	1 886
10.2.	Disketid	156	0	0	156
11.	Mikrovormid	27 918	240	0	28 158
11.1.	Mikrokaardid	22 198	0	0	22 198
11.2.	Mikrofilmid	5 720	240	0	5 960
	Muud laadid kokku	73 247	2 738	11	75 974
	Kasutuskogud kokku	3 160 935	58 282	31 543	3 187 674
Reserv- ja vahetuskoogu					
1.	Reservkoogu	164 575	155	5 378	159 352
2.	Vahetuskoogu	8 947	1 012	1 083	8 876
	Kokku	173 522	1 167	6 461	168 228
	RRi kogud kokku	3 334 457	59 449	38 004	3 355 902

LISA 2

VÄLJAANDED 2007

TRÜKISED

Rahvusbibliograafia väljaanded

1. Raamatud. Registrid 2006
2. Raamatud 11/2006, 12/2006

Bibliograafiaväljaanded

3. Raamatukogunduse bibliograafia 2006. Koost. M. Stamm
4. Bibliographia iuridica Estonica 2006. Koost. M. Ruttu

Riigikogu väljaanded

5. Riigikogu kroonika 2006/2007. Koost. P. Viljamaa
6. Riigikogu teatmik 2007. Koost. P. Viljamaa
7. Riigikogu Directory 2007. Koost. P. Viljamaa
8. XI Riigikogu (voldik eesti, inglise ja saksa keeles). Koost. P. Viljamaa
9. Riigikogu X koosseis: statistikat ja kommentaare. Koost. A. Sikk
10. Riigikogu XI koosseis: 101 lühielulugu. Koost. G. Eero, R. Hillermaa
11. The XIth Riigikogu: 101 biographies. Koost. G. Eero, R. Hillermaa
12. Riigikogu Toimetised nr. 15, 16

Info- ja reklaamväljaanded

13. Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2006, tegevuskava 2007
14. Rahvusraamatukogu aastaraamat 2006
15. Õigusteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. T. Koot
16. Parlamendi lugemissaal (voldik). Koost. T. Kallas
17. Filosoofiateave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. R. Tammai
18. Kirjandusteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Liivak
17. Kunstiteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Riisalu
19. Teeme trükisest digitaalkoopia (voldik). Koost. R. Enna, K. Kiisa
20. Näitus "7 sammu Eesti Soome sillal" (voldik)
21. Näitus "Eesti nüüdisgraafika. Eduard Wiiralti kunstiauhind" (voldik)
22. The European Library (voldik, plakat, kleebis). Koost. T. Schvak
23. Euroopa Liidu õigusteave (voldik, kleebis)

Eriprojektid

24. Kalender 2008. Kasuline kokaraamat. Koost. H. Remmelt
25. Näituse "Kasuline kokaraamat" kataloog. Koost. U. Sildre
26. Eesti raamatukogud. Estonian Libraries 2007. Koost. E. Riet
27. Sajand Eesti puugravüüri klotsidel 1840-1940. Koost. J. Hain

Standardid

28. RRS. Kirje struktuur ja andmete esitusvorm bibliograafiaandmebaasides. Koost. J. Andresoo

Ajakiri Raamatukogu

29. Nr. 1.-6. Koost. E. Riet, E. Arnover

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

Rahvusbibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koost. L. Tenno

Bibliograafiad

2. Riigikogu liikmete kirjutised. Koost. G. Eero

Referaatväljaanded

3. Summaria Iuridica. Koost. K. Linask
4. Summaria Socialia. Koost. T. Tammiksalu
5. Summaria Europensia. Koost. Euroopa Liidu infokeskus

Uudiskirjanduse nimestikud

6. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Reimal
7. Raamatukogunduse uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Stamm

8. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koost. Euroopa Liidu infokeskus
9. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koost. M. Kõlli, I. Kõrgema
10. Uued raamatud: õigus. Koost. M. Ruttu
11. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koost. M. Lillemäe
12. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koost. M. Tohver
13. Uut kunstikirjandust. Koost. E. Garšnek
14. Uut muusikakogudes. Koost. N. Leppik
15. Uut teatri- ja filmikirjandust. Koost. M. Karu

Sõnastikud

16. Raamatukogusõnastik. Koost. S. Lauk
17. Eesti üldine märksõnastik. Koost. S. Nilbe

VÄLJAANDED 2008

TRÜKISED

Rahvusbibliograafia väljaanded

1. Eesti perioodika 1941-1944. Koost. K. Kaunissaar

Teadusväljaanded

2. Omanikumärgid vanaraamatus. Artiklite kogumik. Koost. L. Petina
3. Acta Bibliothecae Nationalis Estoniae. Nr. 11. Allseeria Raamat ja aeg. Nr. 1. Ajalookirjutaja aeg. Koost. P. Lotman

Bibliograafiaväljaanded

4. Hugo Raudsepp. Bibliograafia. Koost. T. Ritson
5. Bibliographia iuridica Estonica 2007. Koost. M. Ruttu

Riigikogu väljaanded

6. Riigikogu aastaraamat 2007/2008. Koost. P. Viljamaa
7. Riigikogu teatmik 2008. Koost. P. Viljamaa
8. Riigikogu Directory 2008. Koost. P. Viljamaa
9. XI Riigikogu (voldik eesti, inglise ja saksa keeles). Koost. P. Viljamaa
10. Riigikogu tutvustav infomaterjal. Koost. G. Eero
11. Riigikogu Toimetised nr. 17, 18

Info- ja reklaamväljaanded

12. Rahvusraamatukogu aastaaruanne 2007, tegevuskava 2008
13. Rahvusraamatukogu aastaraamat 2007
14. Eesti Rahvusraamatukogu brošüür ja majajuht eesti ja inglise keeles. Koost. A. Kubja
15. Voldik „Tere tulemast Eesti Rahvusraamatukokku!” eesti, vene ja inglise keeles. Koost. A. Kubja
16. Infoteaduste saal (voldik). Koost. M. Stamm
17. Rahvusraamatukogu koolitused (voldik). Koost. H. Ojasaar
18. Eesti rahvaraamatukogud (voldik eesti ja inglise keeles). Koost. M. Jõgi
19. Haruldaste raamatute kogu (brošüür eesti ja inglise keeles). Koost. R. Hiie
20. Arhiivkogu (voldik). Koost. S. Kurbel
21. Rahvusraamatukogu näitustegaleriid (voldik eesti ja inglise keeles). Koost. K. Männi
22. Ajalooteave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Veimann
23. Keeleteaduse teave Eesti Rahvusraamatukogus (voldik). Koost. K. Veimann
24. Ajalehed Eesti Rahvusraamatukogus (järjehoidja). Koost. S. Roogna
25. Digiteeritud Eesti ajalehed (järjehoidja, kordustrükk). Koost. S. Roogna
26. Bibliographia iuridica Estonica (järjehoidja eesti ja inglise keeles). Koost. M. Ruttu
27. Index Scriptorum Estoniae (järjehoidja). Koost. S. Roogna
28. E-raamat tellimisel (voldik). Koost. R. Enna
29. Telplus (voldik, plakat inglise keeles). Koost. T. Schvak

Eriprojektid

30. Eesti Rahvusraamatukogu 90. aastapäeva väljaanne. Koost. J. Andresoo, T. Soone
31. Eesti vabagraafika 1900-1940 Rahvusraamatukogu kogudes. Koost. J. Hain
32. Pallaslaste töid Rahvusraamatukogu kogudes. Koost. J. Hain
33. Riigiraamatukogu haruldusi. Koost. L. Petina

Standardid

34. RRS. Angloameerika kataloogimisreeglid. Koost. J. Andresoo
35. RRS. Informatsioon ja dokumentatsioon. Viited inforessurssidele. Koost. E. Sandberg

Ajakiri Raamatukogu

36. Nr. 1.-6. Koost. E. Riet, E. Arover

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

Rahvusbibliograafiad

1. Uued Eesti raamatud. Koost. L. Tenno

Bibliograafiad

2. Riigikogu liikmete kirjutised. Koost. G. Eero

Referaatväljaanded

3. Summaria Iuridica. Koost. K. Puura
4. Summaria Socialia. Koost. T. Tammiksalu
5. Summaria Europensia. Koost. Euroopa Liidu infokeskus

Uudiskirjanduse nimestikud

6. Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik. Koost. A. Künnapas
7. Raamatukogunduse uudiskirjanduse nimestik. Koost. M. Stamm
8. Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses. Koost. Euroopa Liidu infokeskus
9. Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika. Koost. M. Kõlli, I. Kõrgema
10. Uued raamatud: õigus. Koost. M. Ruttu
11. Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid. Koost. M. Lillemäe
12. Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust. Koost. M. Tohver
13. Uut kunstikirjandust. Koost. E. Garšnek
14. Uut muusikakogudes. Koost. N. Leppik
15. Uut teatri- ja filmikirjandust. Koost. M. Karu

Sõnastikud

16. Raamatukogusõnastik. Koost. S. Lauk
17. Eesti üldine märksõnastik. Koost. S. Nilbe

LISA 3

RRi TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID 2007

- Ainz, Anne.** Mälestame : Jaan Toomla : 8. mai 1929 – 8. juuni 2007 // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 41.
- Andresoo, Janne.** Meie koostöö teadus- ja arendustegevuses // Raamatukogu (2007) nr. 1, lk. 8–9.
- Andresoo, Janne.** MTÜ Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu tegevusest 2004. aastal // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2004/2005. 16/17. Tallinn, 2007, lk. 105–119.
- Andresoo, Janne.** MTÜ Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu tegevusest 2005. aastal // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2004/2005. 16/17. Tallinn, 2007, lk. 120–132.
- Andresoo, Janne.** Raamatukogu kui ruum ja koht // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 39.
- Andresoo, Janne.** Raamatukoguhoidja kutsestandardist // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 2004/2005. 16/17. Tallinn, 2007, lk. 29–32.
- Andresoo, Janne.** Standardid ja kohtused Hispaanias // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 23.
- Enna, Rita.** DOD and DIGMAP : European co-operation projects on cultural heritage in the National Library of Estonia // Preservation of cultural heritage in electronic environment : proceedings of the 8th Congress of Baltic Librarians : May 17–19, 2007, Tallinn, Estonia. Tallinn, 2007, lk. 87–90.
- Enna, Rita.** Vanu raamatuid saab nüüd tellida digitaalsena // Raamatukogu (2007) nr. 2, lk. 9.
- Jõgi, Margit ; Kont, Kate-Riin.** Statistikanäitajate ja teenuse kvaliteedi uuringutulemuste seostamine // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 24–28.
- Kont, Kate-Riin.** Muutuste teel: Raamatukogu 2.0 // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 27–29.
- Kont, Kate-Riin.** Teenusestandardid kasvavad kliendi usaldust // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 37–39.
- Lauk, Siiri.** Kommenteerib Siiri Lauk // Raamatukogu (2007) nr. 3, lk. 25–26.
- Lauk, Siiri.** Oskuskeel nõuab kokkuleppeid // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 40–41.
- Lauk, Siiri.** Uusi sõnu 2006. aasta ÕS-is // Raamatukogu (2007) nr. 2, lk. 21.
- Liivamets, Maire.** Aeg tuleb endiselt maa ja mere pealt // Akadeemia (2007) nr. 8, lk. 1635–1639. Ilmunud ka kogumikus: Millises Eestis ma tahaksin elada. Tartu, 2007.
- Loddes, Ene.** Olga Einasto toetuseks // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 19.
- Lotman, Piret.** Arhiivkogu hävimise lugu // Tallinna Keskraamatukogu 1907–2007. Tallinn, 2007, lk. 123–129.
- Lotman, Piret.** Der Kirchenstreit zwischen schwedischen und deutschen Geistlichen in Nyen // Forschungen zur baltischen Geschichte. 2 / Hrsgb. von Mati Laur und Karsten Brüggemann. Tartu, 2007, lk. 9–23.
- Lotman, Piret.** Nigol Andresen ja Eesti raamatukogud sõjajärgsel ajal // Tuna (2007) nr. 4, lk. 78–85.
- Lotman, Piret.** Õppereis Tšehhoslovakkiasse // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 18–21.
- Naeris, Heli.** Töötaja ja tööandja töölepingujärgsed kokkulepped // Raamatukogu (2007) nr. 3, lk. 22–23.
- Naeris, Heli.** Töötaja ja tööandja töölepingujärgsed kokkulepped. 2 // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 22.
- Nilbe, Sirje.** Kuidas saavutada toimiv koostöö? // Raamatukogu (2007) nr. 3, lk. 36.
- Pals, Urve.** Tule, lähme Rahvusraamatukokku! // Raamatukogu (2007) nr. 1, lk. 37.
- Petina, Larissa.** Rein Aru tööelu Eesti Rahvusraamatukogus : (kommentaer ERBA ankeedile) // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 2004/2005. 16/17. Tallinn, 2007, lk. 81–85.
- Reial, Mihkel.** National Library of Estonia makes newspapers accessible via the Internet // Digitalization – international projects in libraries and archives, BibSpider. Berlin, 2007, lk. 236–244.
- Riet, Ene.** Avatud raamatute rahvas Keilas // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 31.
- Riet, Ene.** Digitaalse info vahendamine viiakse uuele tasemele // Raamatukogu (2007) nr. 1, lk. 33.
- Riet, Ene.** Eesti Lastekirjanduse Keskusel uus nimi ja uus kodu // Raamatukogu (2007) nr. 1, lk. 35.
- Riet, Ene.** Kirjanduse tundmise võistlus 2007 // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 31.
- Riet, Ene.** Külastaja märkmeid // Raamatukogu (2007) nr. 2, lk. 29.
- Riet, Ene.** Rahvusraamatukogu ei jäänud vandaalidest puutumata // Raamatukogu (2007) nr. 3, lk. 38.
- Riet, Ene.** Renoveerimisel arvestati lugejate soove // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 21.
- Riet, Ene.** Veeb tõuseb, raamatukogu vaob // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 39.
- Riisalu, Katre.** Aurika Gergeleži valiti IAMLi asepresidendiks // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 41.
- Sandberg, Endla ; Jõgi, Margit.** Uusi Eesti standardeid // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 22.
- Schvak, Toomas.** Balti raamatukoguhoidjate kongress tulekul // Raamatukogu (2007) nr. 2, lk. 23.
- Schvak, Toomas.** Baltimaade raamatukoguhoidjad Tallinnas // Raamatukogu (2007) nr. 3, lk. 34–35.
- Schvak, Toomas.** Eesti ja Euroopa (digitaal)raamatukogu // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 9–11.
- Soone, Triin.** Minu teeninduskogemus // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 21.

- Soone, Triin.** Võti töötaja südamesse // Raamatukogu (2007) nr. 5, lk. 38.
- Talihärm, Ülle.** DIGAR : Digital archive of the National Library of Estonia // Preservation of cultural heritage in electronic environment : proceedings of the 8th Congress of Baltic Librarians : May 17-19, 2007, Tallinn, Estonia. Tallinn, 2007, lk. 20-28.
- Talvi, Krista.** Õppimine raamatukogu keskkonnas : uued võimalused Eesti Rahvusraamatukogus // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 16/17. 2004/2005. Tallinn, 2007, lk. 46-48.
- Talvi, Krista.** Koolitajad Hiiumaal // Raamatukogu (2007) nr. 6, lk. 33-34.
- Tohver, Margit ; Kruup, Tiina.** Digmaap – European co-operation project of cultural heritage in the National Library of Estonia // Preservation of cultural heritage in electronic environment : proceedings of the 8th Congress of Baltic Librarians : May 17-19, 2007, Tallinn, Estonia. Tallinn, 2007, lk. 91-94.
- Valdmees, Mall.** Ülevaade Eesti raamatutoodangust // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 21.
- Valm, Tiit.** Raamatud on jälle moes // Director (2007) nr. 4.
- Valm, Tiit.** Valgevene teemant / interv. Ellen Arnover // Raamatukogu (2007) nr. 1, lk. 10-13.
- Valm, Tiit.** Varius ja Rahvusraamatukogu // Variuse lood. Teatri ajaloost 1987-2007. Tallinn, 2007, lk. 11-12.
- Valm, Tiit.** VAT Teater ja Rahvusraamatukogu // Isiklik teater / R. Avestik & Co. Tallinn, 2007, lk. 37.
- Valm, Tiit.** Takistused ei peaks meid kohutama // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 4-5.
- Veinberg, Anne.** Lugejauuring Eesti Rahvusraamatukogus // Raamatukogu (2007) nr. 4, lk. 18-21.
- Veinberg, Anne.** Teenusekvaliteet Eesti Rahvusraamatukogus : lugejauuringu aruanne. - Tallinn, 2007. - 107 l. : ill.
- Volt, Mihkel.** Bibliofiilid ja raamatukogud : kas partnerid või konkurendid? // Raamatukogu (2007) nr. 2, lk. 4.
- Volt, Mihkel.** Cultural heritage of Estonian diaspora in the National Library of Estonia : practices and opportunities // Rahvusvaheline välisbalti arhiivide konverents 2006 : artiklid ja ettekanded [Võrguteavik] : [27.06-01.07.2006 Tartu, Eesti Kirjandusmuuseum] = International conference on the Baltic archives abroad : articles and papers = Starptautiskā konference par baltiešu arhīviem ārzemēs 2006 : raksti un referāti. [Tartu], 2007.
www.kirmus.ee/baltic_archives_abroad_2006/kogumik/eng/Volt.htm
www.kirmus.ee/baltic_archives_abroad_2006/kogumik/eng/Volt_eng.pdf

LISA 4

RRI TÖÖTAJATE ETTEKANDED 2007

- Seminar *Standard – mis ja milleks?* (08.02., Tallinn)
Standardiinfo ja standardite hankimine. Raamatukogustandardid. Standardiinfo veebis (E. Sandberg)
- Rahvusvaheline Juri Lotmani seminar (28.02.–03.04., Tartu)
Tallinna vene kultuuriseltside teatriraamatukogu (L. Petina)
- ERÜ märksõnastamise seminar (09.04., Tallinn)
Hulgakesi ühte rooga keetmas – kaheksa aastat ühismärksõnastamist ESTERis (S. Nilbe)
EÜM – meie igapäevane abimees praegu ja tulevikus (U. Erm)
- Seminar *Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja* (12.04., Tallinn)
Näoga lugeja poole (E. Loddes)
Kasutajate hinnang teenusekvaliteedile Eesti Rahvusraamatukogus (A. Veinberg)
- Kooliraamatukogude teabepäev (16.04., Tallinn)
Statistikast kooliraamatukogudes (M. Jõgi)
- Maakonna/linna keskraamatukogude peaspetsialistide nõupidamine (19.04., Tallinn)
Raamatukoguhoidja uue kutsestandardi väljatöötamisest (J. Andresoo)
Raamatukogustatistikast (M. Jõgi)
- Rahvusvaheline seminar *Sharing of information and resources: cooperation of museums, archives and libraries in field of standardization* (20.04., Riia)
Standardisation activities in National Library of Estonia (E. Sandberg)
- Viljandi Kultuurikolledži teabepäev (26.04., Viljandi)
Rahvusraamatukogu e-arenduse strateegiast (M. Reial)
- Raamatukogufoorum *Making a difference – Moving towards library 2.0. Library forum in Twin Cities in companionship with CILIP* (07.–10.05., Helsingi, Tallinn)
The role of user education in library marketing (H. Ojasaar)
Introduction to Estonian Library System (T. Valm)
- Balti raamatukoguhoidjate 8. kongress (17.–19.05., Tallinn)
Digmap – European co-operation project on cultural heritage in the National Library of Estonia (T. Kruup)
Estonian digital cultural heritage and the national agenda for its implementation (M. Reial)
DIGAR : Digital archive of the National Library of Estonia (Ü. Talihärm)
- Eesti Õpetajate Liidu 90. aastapäeva konverents *Õpetaja – väärtuste kandja ühiskonnas* (18.05.)
Eesti Õpetajate Liit enne ja nüüd (I. Kopso)
- Teadus- ja arenduskeskuse seminar Lõuna-Eesti raamatukoguhoidjatele (30.05., Võru)
Rahvusraamatukogu arendustegevusest (J. Andresoo)
Raamatukogustatistikast (M. Jõgi)
Richard Roht ja kirjanduslik Võrumaa (M. Liivamets)
Hirm ja raamatukogu (P. Lotman)
Gümnaasiumiõpilaste infopädevuse arendamine Rahvusraamatukogu kasutajakoolituses (H. Ojasaar)
Lugejaküsitluse korraldamisest rahvaraamatukogus (A. Veinberg)
- LiLaEst 2007 *Library as a space and place* (25.–29.06., Tehumardi)
EOD – a new digitisation service in NLE (K. Kiisa)
E-Library (E. Loddes, M. Reial)
Digital archive DIGAR (Ü. Talihärm)
Digitisation Project DigMap (M. Tohver)
Changing the library environment and building (T. Valm)
- Ühiskondliku Pedagoogika Uurimise Instituudi suveseminar *Rahvuskasvatus ja integratsioon Eestis* (26.06.)
Rahvuskasvatusest Eesti Vabariigis 1918–1940 (I. Kopso)
- IAMLi aastakonverents (01.–06.07., Sydney)
National Report (A. Gergeležiū)
- Rahvaraamatukogude seminarlaager (07.–09.08., Ramsi)
Raamatukoguhoidja kutsestandard ja kutse omistamine (K. Talvi)
- Johannes Käisi Seltsi suvekooli seminar (21.–22.08., Vana-Võidu)
Rahvuskasvatusest Eesti Vabariigis 1918–1940 (I. Kopso)

- Oskuskeeleseminar *E-keskkond – lisaväärtus või uus mõõde?* (04.10., Tallinn)
E-keskkond – lisaväärtus kasutajale, väljakutse terminoloogile (S. Lauk)
E-mõisted raamatukogude kodulehtedel (S. Nilbe)
- Information literacy meeting (08.-09.10., Madrid)
The role of the national library in developing information literacy of users (H. Ojasaar)
- Конференция Интранет/Екстранет-ресурсы в научных библиотеках (09.-11.10., Kiiev)
Развитие музыкального библиотековедения в Эстонии с 1991 г. – по настоящее время : от изоляции к международному сотрудничеству (A. Gergeležiū)
- Rahvusvaheline teaduskonverents Venemaa Rahvusraamatukogus (15.-17.10, St. Peterburg)
Raja vanausuliste koguduse raamatukogu (L. Petina)
- Rahvusvaheline konverents *Intelligent access to digital heritage* (18.-19.10, Tallinn)
From NL through TEL to the EDL: The National Library of Estonia and the European Digital Library Initiative (T. Schvak)
- Teadus- ja Haridusministeeriumi konverents *Kuidas saan mina Eesti arengule kaasa aidata* (02.11., Tartu)
Mina ja riik (M. Liivamets)
- Raamatukoguhoidjate konverents (06.11., Sõtkõvkar)
Eesti Rahvusraamatukogu andmebaasid (B. Buracinski)
- Tartu Ülikooli Raamatukogu konverents *Digitaalraamatukogu ja selle kasutaja* (14.11., Tartu)
Võrguväljaannete arhiveerimise valikud ja lahendused (J. Andresoo, R. Šestakov)
- Lääne-Virumaa Keskraamatukogu 95. aastapäeva ettekandepäev (14.11., Rakvere)
Avatud raamatu rahvas suletud raamatute ees (M. Liivamets)
- Rahvusvaheline konverents *Digital libraries for learning* (19.11., Riia)
Libraries and social dilemmas: libraries transforming (T. Valm)
- Rahvusvaheline seminar *Digital memory = Digitaalne mälu: Elektrooniline kirjastamine: uus partnerlus, uued väljakutsed* (23.11., Tallinn)
Raamatukogu ja kirjastaja suhted e-keskkonnas Eesti Rahvusraamatukogu näitel (Ü. Talihärm)
- Tartu Ülikooli raamatukogu VI kirjepäev (29.11., Tartu)
Mis on valmis-teoksil-kavas bibliograafilise arvestuse vallas: IFLA bibliograafia ja kataloogimise sektsioonide töomailt (A. Gergeležiū)
- Ida-Virumaa raamatukoguhoidjate konverents *Raamatukogu ja ühiskond* (29.11., Narva)
Haritus ja informeeritus kui iga kodaniku õigus ja kohustus (T. Valm)
- Tallinna Keskraamatukogu juubelialbumi esitlus (10.12., Tallinn)
Hirm ja raamatukogu (P. Lotman)
- Kirjandusfoorum *Paabeli raamatukogu* Eesti Rahvusraamatukogus (14.-15.12., Tallinn)
Lugemisest ehk avatud raamatu rahvas suletud raamatute ees (M. Liivamets)
- Maakondade täiendkoolituse päevadel Rakveres ja Pärnus
Intellektuaalomandi kaitse ja raamatukogud (E. Loddes)

LISA 5

NÄITUSED 2007

Jaanuar

- Eesti menuraamatud 2006
- Ove Büttner ja Tiit Rammul *Loomaaed* / maal, foto
- Kirke Saarma *Puu* / foto
- *Draamat* / köitekunst
- *Sajand Eesti puugravüüri klotsidel: 1840-1940* / graafika, raamat
- *Exodus* – juudi rahva ajalugu (Soome)
- *Tallinna Bibliofiilide Klubi 30* / raamat
- *Euroopa ja Venemaa energiapoliitika* / raamatud ja dokumendid
- EV Presidendile Toomas-Hendrik Ilvesele saadetud jõulukaardid
- *Uusi raamatuillustratsioone RRI kunstikogus*

Veebruar

- 25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2006 / raamatuillustratsioon
- Eesti riiklikud teenetemärgid
- *Tänapäeva Valgevene* / Valgevene Rahvusraamatukogu raamatunäitus
- Rahvusvaheline lastejoonistuste konkurs-näitus *Maa värvid*
- *Kirjastus Juura 15*

Märts

- Eesti nüüdisgraafika näitus. Eduard Wiiralti kunstiauhind
- *Eesti keel kui võõrkeel ja teine keel* / raamat
- *Naistevastane vägivald* / raamatud ja dokumendid

Aprill

- *Kannud, vakad ja kaheksakand* / keraamika, nahkehistöö
- *A tempo liberi – sundimatult* / köite- ja pildinäitus
- Ülo Vilimaa maalid
- Erich Lessing *80 pilti Euroopast* / foto
- Andrei Humenjuk, Niina Võnnõk *Vaimsus* / ikoonimaal, rahvuslikud aplikatsioonid (Ukraina)
- *Euroopa leping 50* / raamatud ja dokumendid

Mai

- Tauno Kangro, Heleliis Hõim *Hõimlased* / pronks- ja graniitskulptuur, maal
- *Portugal - maailma kultuuripärand* / stendinäitus
- Maasike Maasik *Ilus ilm* / tekstiil
- *Kolmed kuued* / nahakunst
- *Slovakkia 16.-19. sajandil* / stendinäitus
- Peeter Vähi ja Tiit Pruuli *Tuhandenäoline ... budism* / foto
- *800 aastat Tüüringi Elisabethi sünnist* / stendinäitus (Saksamaa)
- Soome kauneim raamat ja raamatuparemik 2005
- Neeme Järvi juubelinäitus / raamatud ja dokumendid

Juuni

- *James Joyce* / stendinäitus (Iirimaa)
- Tõnis Laanemaa maal ja graafika
- *CLIC: Vaadates Walesi* / foto (Wales)
- *Haridus kõigile – ÜRO, UNESCO, UNICEFi, OECD ja Maailmapanga väljaanded* / raamatud ja dokumendid

August

- Caius J. Spillneri maal, graafika ja skulptuur (Saksamaa)
- Ljudmilla Krasjuk *Hingemaastik* / maal, keraamika (Ukraina)
- *Tšehhi illustraatorite võlmaailm lastele* (Tšehhi)
- Artur Sadovski ja Indrek Galetin *Eludraama* / foto
- Läti kauneimad raamatud 1996-2006
- *Jalaga maailma* - suu ja jalaga maaliv kunstnik / maal
- *VII Riigikogu ja Vabariigi Presidendi valimised – esimesed valimised taasiseseisvunud Eestis* / raamatud ja dokumendid

September

- *Skautlus 100*
- *Peipsimaa kunstnikud Peipsimaast* / maal, foto
- *Kasuline kokaraamat* / raamat
- *Hoidised* / köitekunst
- Gustav Germani looduspiltide väljanäitus / foto
- Raamatud Venemaa kirjastustelt / raamat
- Lembit Lõhmuse juubelinäitus / graafika ja disain
- Vardo Rumesseni juubelinäitus / raamatud ja dokumendid

Oktoober

- *Nähtamatud rahvad. EKA soome-ugri ekspeditsioonid* / stendinäitus
- *Eesti Piirivalve 1922-2007*
- *Kohanemised* / graafika
- *Tartu Ülikool 375* / stendinäitus
- Graphic Communication – IMPACT 5 international / graafika
- *Eesti ajaloo käsitlet Soomes* / raamatud ja dokumendid

November

- *7 sammu Soome-Eesti sillal* / raamatu- ja stendinäitus
- *...Where the Baltic Sea and people meet* / foto (Läti)
- *Valgevene täna* / foto
- *Kolme impeeriumi pealinn Istanbul linnulennult* / foto (Türgi)

Detsember

- *Eesti ja Lõuna-Soome geoloogiline ajalugu ning loodusväärtused*
- *Riigioigus* / raamatud ja dokumendid

Rändnäitused 2007

- *Eesti riiklikud teenetemärgid*
- *25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2006*
- *7 sammu Soome-Eesti sillal*
- *Eesti Piirivalve 85*
- *Riigikogu tuli kokku*
- *Eesti Kubermangu Ajutine Maanõukogu*

NÄITUSED 2008

Jaanuar

- Ukraina kunstipärand hologrammidel
- Eesti menuraamatud 2007
- *Maapähkliitaevas* / foto
- Külli Kaunissaar *Loodus - imeline kunstnik*
- Saksa miniraamat
- Soome ja Leedu kauneim raamat ja raamatuparemik 2006

Veebruar

- 25 kauneimat Eesti raamatut ja 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2007
- *Nad uskusid Türgisse* / stendinäitus (Türgi)
- Eesti Kujundusgraafikute Liidu graafilise disaini aastanäitus *Trükitud*
- *Eesti trükise punane raamat 1535-1860 Eesti Rahvusraamatukogu kolleksioonist*
- Salzburg ART MIX / graafika (Austria)
- *Rahu läbi huumori* Iisraeli laste joonistused
- *Leedu nähtav ja nähtamatu kultuuripärand*
- *Euroopa tööturupoliitika* / raamatud ja dokumendid
- *Eesti riiklikud teenetemärgid*

Märts

- *Marie Under 125* / stendinäitus
- *Eesti vabagraafika 1900-1940 Rahvusraamatukogu kogudest* / graafika, raamat
- *Eesti keele uurimise ajaloost* / raamat
- *Eesti välis- ja julgeolekupoliitika rahvusvahelises kontekstis* / raamatud ja dokumendid

Aprill

- Airi Luik / skulptuur, maal
- Fotonäitus Türgist
- Venemaa kunstnike tekstiilinäitus
- Kõitekunstinäitus
- Õigusteemaline raamatu- ja dokumendinäitus

Mai

- Peeter Langovits *Kohtumised* / foto

Juuni

- *WHO – Maailma Terviseorganisatsioon* / raamatud ja dokumendid

August

- Mathura / foto
- Karl Cöhler / maal
- ELi teemaline raamatu- ja dokumendinäitus

September

- *Eesti kirjastustelt Eesti Vabariigile* / raamat
- Õnne Päril *Armastatud Afganistan* / foto
- *Riigiraamatukogu haruldusi* / raamat

Oktoober

- *Wiiralt värvides. Absindijoojate (1933) ja Eesti neiu (1942) värvilised seeriad* / graafika
- Jaana Kool *Põhja-India* / foto
- Eesti Teaduste Akadeemia juubelinäitus / raamat
- Saima Sõmeri juubelinäitus
- *Eesti õiguskeel* / raamatud ja dokumendid

November

- *Pallaslaste looming Eesti Rahvusraamatukogu kogudes* / maal, graafika
- Korporatsiooni Rotalia juubelinäitus
- *Sajandivahetuse plakat Eesti Rahvusraamatukogu kogudest*
- *Rassism ja diskrimineerimine* / raamatud ja dokumendid

Detsember

- *F. R. Kreutzwald 205* / raamatuillustratsioon

Rändnäitused 2008

- *Kasuline kokaraamat*
- *Marie Under 125*